

JUNI 2018 NR. 102

RØD+GRØN

ROBOTTERNE KOMMER!

Vil robotter overtage vores job? Vil nogle foretrække robotter frem for menneskepartnere? Kan robotter blive klogere end os, og vil de i så fald blive en hjælp eller en trussel? I denne måneds tema sætter Rød+Grøn fokus på robotiseringen af samfundet.

INDHOLD

Måneden der gik	3
Finansministerens blå regnemaskine	4
Ghettopakker er pisk og hån	5
Bidræbergift på vej ud	6
Vink farvel til det sorte guld	7
70-året for Palæstinas besættelse	10
Trumps handelskrig og sanktioner i Iran	11
Hvor er de unge i Enhedslisten?	23
50-året for ungdomsoprøret	24
Sivil – kommunikation med social bevidsthed	25
Nyt fra SUF	26
Nyt udvalg for sprog og kommunikation	27
Nyt fra hovedbestyrelsen	27
Debat og annoncer	28-31
Hjælp Colombias faglige folk	32

Tema: Robotterne kommer! 12-21

Vil robotter overtage vores job? Vil nogle foretrække robotter frem for menneskepartnere? Kan robotter blive klogere end os, og vil de i så fald blive en hjælp eller en trussel? I denne måneds tema sætter Rød+Grøn fokus på robotiseringen af samfundet.

Irland dropper abort-forbud 8-9

Mens kvinder i de fleste vesteuropæiske lande fik adgang til fri abort i løbet af 1960'erne og 1970'erne, har det aldrig været muligt for kvinder i Irland at få en legal abort. Derfor var det en milepæl, at et markant flertal den 25. maj ved en folkeafstemning stemte for fri adgang til abort i sundhedsvæsenet i Irland.

Højspændt oprør i jyske byer 22

Planer om at opføre 500 store elmaster i Syd- og Vestjylland har fremkaldt voldsomme protester i selv små, fredssommelige landsbyer. Indbyggerne kræver, at den nye "el-motorvej" til Tyskland graves ned.

RØD+GRØN

Redaktør: Simon Halskov

Redaktion: Gunna Starck, Anne Overgaard, Sarah Glerup, Nina Ericsson, Jon Burgwald, Lars Hostrup, Lole Møller, Mikael Hertoft, Eva Hyllegaard, Tamara Rønbach og Maria Prudholm.

Art Director: Maria Prudholm

Layout: Maria Prudholm og Tobias Frost

Kontakt: medlemsblad@enhedslisten.dk
ISSN: 1903-8496

Abonnementspris:
Uden medlemskab af
Enhedslisten: 150 kr/år
Institutioner: 250 kr/år
Medlemmer modtager automatisk bladet.

Administration/abonnement: 33 93 33 24

Næste deadline: 7. august kl. 9.00

Debatindlæg: Send til:
debat@enhedslisten.dk

Udgives af: Enhedslisten

Forsidefoto: Paul Hudson/Wikimedia
(CC BY 2.0). Kollage Rød+Grøn (CC BY 2.0)

Fotos, der er hentet på Flickr, må gengives under samme Copyright-licens, som de er udgivet under på Flickr.com.

Oplag: 8.500

Tryk: KLS Grafisk Hus

RETNING

Den kommunale og regionale velfærd udhules

Aftalerne mellem KL, Danske Regioner og regeringen om de økonomiske rammer for 2019 giver kommunerne 1,2 milliard ekstra til driften; ifølge Finansministeriets egne tal skal der imidlertid bruges 1,4 milliard ekstra på ældreområdet. Velfærd udhules altså fortsat, og i efteråret vil vi se store sparerunder i mange kommuner. Hertil kommer "ghetto"-pakken, som udover at ramme beboerne i de omfattede områder giver kommunerne en række ekstra udgifter. Også i forhold til den kommunale økonomi er kampen mod denne pakke relevant.

Regionerne fik en milliard mere, men det dækker ikke engang udgifterne til de stigende medicinpriser. Så også her vil vi fortsat se forringelser og sparerunder.

En del af regionernes økonomi er afhængig af færre hospitalsindlæggelser, dvs. flere opgaver til kommunerne, der ikke har fået penge hertil, så det kommer ikke til at ske.

Enhedslisten stemte som det eneste parti imod disse aftaler i KL og Danske Regioner. Det gør vi også i Folketingets Finansudvalg,

når aftalerne kommer op her. Vi vil over alt spørge særligt S, SF og DF om, hvordan deres støtte til aftalerne hænger sammen med, at de vil styrke velfærd. Regeringens udspil til forhandlingerne viste med al ønskelig tydelighed, hvor dramatiske forringelser i velfærd, de reelt ønsker.

Desværre var der ikke ret meget aktivitet og mobilisering i forbindelse med forhandlingerne. Med meget få undtagelser lykkedes det ikke at omsætte aktiviteten og mobiliseringen fra OK18 til velfærds kampen. Nu står kampen så ude i de enkelte regioner og kommuner. Her må vi i efterårets budgetforhandlinger arbejde for inddragelse af de offentligt ansattes fagforeninger, medarbejderne og grupper af brugere af kommunernes og regionernes service. Det handler om at rulle forslag om forringelser af velfærd tilbage, men også at insistere på, at der er råd til forbedringer. Hvis kampen skal lykkes, kræver det denne gang et opgør med den stramme statslige styring af kommunernes og regionernes økonomi.

» Enhedslisten stemte som det eneste parti imod disse aftaler i KL og Danske Regioner. Det gør vi også i Folketingets Finansudvalg, når aftalerne kommer op her.«

Per Clausen

Enhedslistens repræsentant i Kommunernes Landsforening

Foto: Flickr.com – William Murphy (CC BY-SA 2.0)

● MÅNEDENS BILLEDE

I slutningen af maj stemte Irlands befolkning ja til at ophæve forbuddet mod abort. Den tragiske historie om Savita Halappanavar spillede en stor rolle i debatten op til afstemningen. Hun døde i 2012, mens hun var indlagt pga. komplikationer i graviditeten, da hospitalet nægtede at udføre en abort.

● DEN GODE NYHED

Frank Aaen skal være Folketingets vagthund. Enhedslisten har udpeget partiets første statsrevisor. Det bliver økonom og tidligere folketingsmedlem gennem en årrække Frank Aaen.

– Jeg glæder mig til at være en del af denne vigtige institution, der har til opgave at føre kontrol med regeringens måde at udøve sin magt på. Det er afgørende og vigtigt, ikke mindst fordi flertallet i Folketinget har vedtaget stramninger af muligheden for aktindsigt, forklarer Frank.

● DEN DÅRLIGE NYHED

En mand ved navn Tommy Mørck er idømt seks måneders ubetinget fængsel for at have opholdt sig omkring al-Raqqa i Syrien. Han var en del af den kurdiske YPG-styrke, som bekæmpede Islamisk Stat. Enhedslistens Kurdistan-solidaritetsgruppe finder det absurd at retsforfølge og dømme danskere, som har kæmpet sammen med Danmarks allierede i Syrien og Irak for at besejre Islamisk Stat.

– Med dagens dom straffer man en borger, som har gjort en stor og væsentlig personlig indsats i kampen mod islamistisk terror og undertrykkelse, siger gruppen i en udtalelse.

● CITATET

»Børn på ét år skal ikke belæres om Grundloven. De skal lege med sand, bygge med klodser og have støtte og omsorg. Og så skal de vokse op i et land, hvor de kan se og mærke, at frihedsrettighederne og Grundloven gælder for alle.«

Pernille Skipper i sin tale Grundlovsdag

Foto: Uffe Weng

NY UNDERSØGELSE AFKLÆDER DEN BLÅ REGNEMASKINE

Under finanslovsforhandlingerne i 2014 foreslog Enhedslisten at lappe et minimalt hul i dagpengesystemet. Finansministeren svarede, at den lille forbedring til 10 mio. kr. ville forringe hele befolkningens arbejdslyst. Hans regnemaskine fortalte således, at forslaget i sidste ende ville koste 600 millioner kr. Enhedslisten har set nærmere på, hvad den blå regnemaskine er lavet af.

● Finans

Per Bregengaard, Finn Gunst og Rune Lund

Finansministeriets regnemaskine er populært sagt en computer fodret med teoretiske antagelser, regneprincipper og statistiske oplysninger. Den spytter resultater ud, ikke mindst om de såkaldte dynamiske effekter af økonomiske beslutninger.

Dynamiske effekter er i økonomisk teori de ændringer af adfærden hos befolkningen, som en politisk økonomisk beslutning medfører. Det centrale i vores sammenhæng er påvirkningen af befolkningens vilje, mulighed og evner til at arbejde.

Regnemaskinen kan med inddragelse af dynamiske effekter spå om statens økonomi i årene fremover ved brug af data om ændringer i befolkningens arbejdsadfærd hentet fra fortiden.

Man ved for lidt

På samme måde kan regnemaskinen også forudsige effekten af skattnedsættelser: En

nedsættelse af topskatten koster kassen, men langt fra så meget, som man umiddelbart tror. Lave skatter gør, at folk vil arbejde mere, gerne i længere tid, antager regnemaskinen. Befolkningens øgede indtægt vil give staten mere i indkomstskat. Den øgede indkomst omsættes også i et øget forbrug. Det bidrager med forbrugsskatter til den fælles kasse.

En sænkning af topskatten på fem procent koster umiddelbart statskassen 5,1 mia. kr., fortæller maskinen. Skattelettelsen kan finansieres med offentlige besparelser på 2,6 mia. kr. og af forventninger om en øget erhvervsaktivitet, der giver en samlet skatteindtægt på 2,5 mia. kr.

Besparelser på – eller forbedringer af den offentlige service – har imidlertid også dynamiske effekter. Dårligere hospitaler med længere ventelister giver en mindre mængde arbejdskraft og dermed en ringere fremtidig skattebetaling. Gode hospitaler med korte ventelister har den modsatte effekt.

Ringere daginstitutioner med kortere åbningstider og flere lukkedage påvirker forældrenes indsats på arbejdsmarkedet i negativ retning. Gode daginstitutioner, tilpasset forældrenes arbejdstider og uden lukkedage, har den modsatte konsekvens.

Men desværre: De dynamiske virkninger af besparelser på eller forbedringer af den offentlige service håndterer regnemaskinen ikke. Man ved for lidt.

– Og vi skønner, at de ingen virkning har for arbejdsindsatsen, svarer finansministeren.

I Enhedslisten kan vi så undre os over prioriteringerne i udforskningen af dynamiske effekter. Der er dog enkelte undtagelser, f.eks. finansiering af nye motorveje.

At man ved for lidt og er usikker, betyder naturligvis ikke, at offentlig service er uden dynamiske effekter. Den manglende inddragelse bidrager blot til regnemaskinens politiske slagside.

Velfærd giver god økonomi

Regnemaskinens facit er gerne til fordel for en højreorienteret politik – den er billig, mens Enhedslistens politik er dyr. Men regnemaskinen er upålidelig – og ikke kun i forhold den offentlige service.

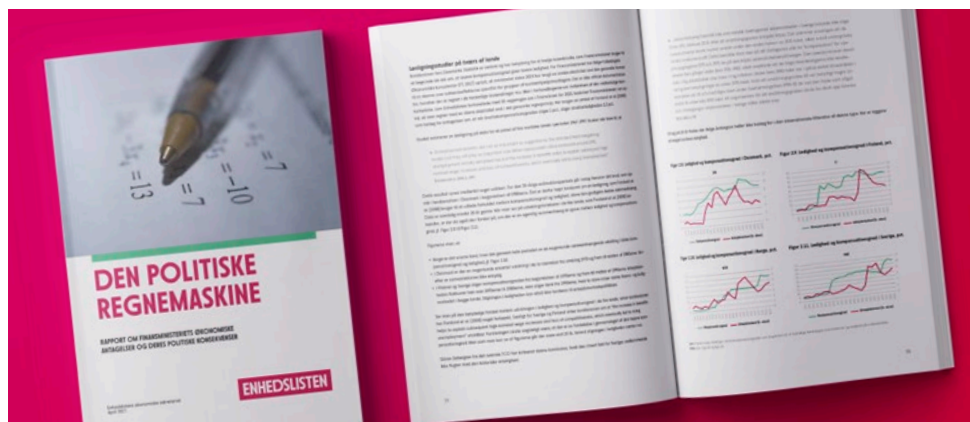
Enhedslisten har brugt tusindvis af arbejdstimer på at skaffe sig viden om og gennemgå de modeller og oplysninger, der er grundlaget for regnemaskinen. Enhedslistens gennemgående konklusioner er, at de indbyggede sammenhænge og forklaringer er tvivlsomme, det statistiske grundlag er meget usikkert, data er forældede – og frem for alt mangler en række vigtige undersøgelser.

Enhedslistens dokumentation er svært stof. Det er lettere at undre sig over finansministerens højreorienterede regnemaskines resultater, når man kaster et blik på den virkelige verden.

Danmark og de andre nordiske lande har internationalt set et godt forsørgelsessystem for ledige, et højt skattniveau og topskat på de høje indkomster. Samtidig er befolkningens indsats på arbejdsmarkedet tårnhøj sammenlignet med andre. Det gælder ikke mindst kvindernes indsats.

Når vores vilje og evner til at arbejde er høj, hænger det utvivlsomt sammen med, at vi har rimelige, offentligt medfinansierede dagtilbud til børnene og omsorgs- og plejetilbud for de ældre. At vi har et rimeligt socialt og sundhedsmæssigt sikkerhedsnet, der bidrager til et godt

Regnemaskinens facit er gerne til fordel for en højreorienteret politik – den er billig, mens Enhedslistens politik er dyr. Men regnemaskinen er upålidelig – og ikke kun i forhold den offentlige service.

helbred og vores arbejdsevner, når vi bliver syge eller får vanskeligheder. Endelig har vi et rimeligt uddannelses- og opkvalificeringssystem, der kvalificerer arbejdskraft og giver den en høj værdi.

Velfærdsstaten skaber på den måde ikke alene velfærd, men også velstand og en god økonomi for landet, der er ensbetydende med en lav ledighed. Men det er altså ikke finansministerens fortælling.

Et farligt redskab

Finansministerens højreorienterede regnemaskine er ikke en folkelig sag, men den er vigtig i de politiske slagsmål om velfærdsstaten inde på Christiansborg. Derfor bør vi kende til den. Derfor skal vi pille ved den.

Finansministerens højreorienterede regnemaskine er faktisk farlig. Holder de påviseligt højst usikre forudsigelser om de positive dynamiske virkninger ikke i virkeligheden, så kommer pengene til at mangle i statskassen. Og ved man ikke bedre, så bruger man den samme dårlige medicin til endnu en gang at lave reformer for at få penge i kassen. Og sådan kan det fortsætte. Af den og mange andre grunde er der brug for et opgør med en regnemaskine, der klart favoriserer højreorienteret politik.

DET VIL ENHEDSLISTEN

- Der skal gennemføres en undersøgelse af de mange reformer, hvor man har anvendt regnemaskinens forudsigelser. Fik lapningen af dagpengesystemet den omtalte økonomiske konsekvens? Fik lettelserne i topskatten de beregnede konsekvenser? Regnemaskinen skal ændres, så den hviler på et solidt fagligt grundlag, hvor oplysninger om alle dynamiske effekter indgår.
- Undersøgelser og ændringer af regnemaskinen skal gennemføres af en bredt sammensat gruppe af uafhængige fagfolk, hvis arbejde skal være offentligt tilgængeligt og muligt at kontrollere.
- Man skal undlade at anvende regnemaskinens resultater i finansieringen af kommende reformer, så længe den ikke er ændret.

Foto: Flickr.com - Strine Valle Erntmann (CC BY-NC 2.0)

GHETTO-AFTALER ER PISK OG HÅN

Regeringen har over den sidste måned lavet seks såkaldte ghetto-aftaler. Kun Ø og Å har ikke været med i nogen af dem. Fælles for dem er, at der i udpræget grad er tale om pisk og pegen fingre.

● Bolig

Lars Hedegaard Nielsen, boligpolitisk rådgiver

Som noget nyt er det kun udsatte boligområder, hvor over halvdelen af indbyggerne er indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, der bærer prædikatet "ghetto". Etnicitet er altså i sig selv blevet et kriterium for at være en "ghetto".

Der skal være færre boliger i det, regeringen kalder "de hårdeste ghettoer". Helt op imod 11.000 boliger skal fjernes. Vel at mærke

nogle af de billigste boliger. Med aftalerne anvises det dog ikke, hvordan der så skal skabes nye billige boliger. Der skal være et stop for, at mennesker på de helt lave ydelser må flytte ind i områderne, men hvor disse mennesker så skal bo, gives der ikke svar på. Forældre skal straffes for børnenes høje fravær, og små børn skal tvinges i dagtilbud. Men der gives ikke redskaber og hjælp til de børnefamilier, der har det svært.

Mobilisering i den almene sektor

Hvis vi skal pege på noget som helst positivt, er det, at der under forhandlingerne skete en mobilisering af mennesker i den almene sektor. Presset fik regeringen til at indstille det mest fatale angreb på Landsbyggefonden. I den kommende tid skal Enhedslisten bakke op om mobiliseringen, så vi kan sikre og styrke hele den almene sektor og den million mennesker, der bor her.

DE NYE GHETTOKRITERIER

1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnit over de seneste to år.
2. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grundskoleuddannelse, overstiger 60 pct.
3. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området eksklusivt uddannelsessøgende udgør mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen.
4. Andelen af beboere på 18 år og derover dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst tre gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste to år.
5. Andelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande overstiger 50 pct.

Udsatte områder boligområder: Opfylder mindste to af kriterierne 1-4.

Ghettoområder: Udsatte boligområder som samtidig opfylder kriterie 5.

Hårdeste ghettoer: ghettoområder der i de seneste fire år har stået på ghettolisten.

NEJ TIL NEONIKS – EN FORELØBIG SEJR TIL BIERNE

I Tysklands beskyttede naturområder er der sket en tilbagegang i antallet af flyvende insekter på 76 procent over 27 år. Forskere mener, at billedet formentlig er det samme i Danmark, og at insektdøden varsler et økologisk Armageddon. Strammere regler mod brug af et bidræbermiddel giver dog insekterne en tiltrængt hånd.

● Natur

Ida Søndergaard,
miljøpolitisk rådgiver i Enhedslisten

Der er mange årsager til den voldsomme tilbagegang i insekter, vi ser verden over. Med et intensivt landbrug, der optager store dele af landarealet, og naturarealer, der nogle steder plejes unødvendigt meget, er fødegrundlaget for bl.a. de vilde bier blevet stærkt reduceret. Hertil kommer den store brug af insektgifte,

heriblandt de såkaldte neonikotinoide, også kaldet neoniks og bidræbermidler. Giftene dræber ikke bierne direkte, men de påvirker biernes modstandsdygtighed over for sygdomsangreb og gør bierne desorienterede, så de ikke kan finde tilbage til deres stader.

Angriber nervesystemet

Neoniks, der angriber insekters nervesystem, er rettet mod bl.a. jordlopper. Producenterne fremfører, at der ved korrekt anvendelse på de rette afgrøder, marker og tidspunkter ikke er risiko for at belaste bier. Men flere store undersøgelser dokumenterer, at der er sket en spredning af neoniks overalt i miljøet, og at der også sker skader på bier ved ikke-dødelige niveauer af insektgifterne.

I EU har der siden 2013 været et forbud mod tre neoniks-produkter markedsført af kemikaliegiganterne Bayer og Syngenta. Miljøstyrelsen har dog givet danske landmænd dispensation til at bruge stofferne med henvisning til, at de danske doser er lavere end dem, der bruges i andre EU-lande.

Omkring 90 procent af alle rapsmarker i Danmark er tilsået med rapsfrø bejdset med neoniks, og størstedelen af de konventionelle kartoffelmarker er baseret på læggekartofler, man har vendt i giften.

Miljøets og naturens minister?

I foråret blev det varslet, at EU ville stramme det eksisterende neoniks-forbud, så det skulle blive sværere for landene at give dispensation. Enhedslisten vidste, at regeringen ville forholde sig særdeles skeptisk over for EU-stramningen, så med Søren Egge Rasmussen i spidsen fremsatte vi et beslutningsforslag, der skulle pålægge regeringen at indføre et totalforbud mod neoniks i dansk landbrug fra juli 2018. Inden Enhedslistens forslag kom til 1. behandling, stod det dog klart, at EU-stramningen ville få flertal – om end den danske regering stemte 'nej'. I mellemtiden nåede Esben Lunde at blive skiftet ud med Jakob Ellemann Jensen, der ved sin tiltrædelse erklærede, at han både var miljøets og landbrugets minister – i den rækkefølge.

Kampen for bierne fortsætter, og Enhedslisten vil holde ministeren op på hans indgangsreplik om, at han også er miljøets og naturens minister. Vi vil arbejde for, at der ikke gives dispensationer til at bruge neoniks – hverken på raps, kartofler eller andre afgrøder.

Foto: Unsplash.com – Edgar Chaparro

Ved behandlingen af Enhedslistens forslag var det oplagt at teste, om den nye minister nu også var miljøets og naturens minister. Ganske overraskende meldte Jakob Ellemann ud fra talerstolen, at der i 2018 ikke var blevet givet dispensationer i Danmark til at bruge neoniks på vinterraps. Siden har vi fået oplyst, at der heller ikke i resten af 2018 bliver givet dispensationer til at bruge neoniks på vinterraps.

Det er en foreløbig sejr til bierne, men det er fortsat uvist, om ministerens udmelding er udtryk for et generelt skift i den praksis, som man hidtil har udøvet, hvor man trods forbud har valgt at give dispensation i stor udstrækning. Ministeren svarer heller ikke klart på, om man også vil ændre praksis, når det gælder brugen af neoniks på kartofler og roer.

Kampen for bierne fortsætter, og Enhedslisten vil holde ministeren op på hans indgangsreplik om, at han også er miljøets og naturens minister. Vi vil arbejde for, at der ikke gives dispensationer til at bruge neoniks – hverken på raps, kartofler eller andre afgrøder.

VINK FARVEL TIL DET SORTE GULD

Vi er lige gået igennem den varmeste maj måned i danmarkshistorien. Dag for dag bliver det tydeligere, at en hurtig indsats er pinedød nødvendig, hvis vi skal forhindre de værste klimaforandringer. Det indebærer, at vi skal stoppe med at lede efter olie.

● Energi

Jon Burgwald, klima- og energipolitisk rådgiver

Vi skal reducere og ændre vores forbrug, drastisk omstille vores transport og den måde vi producerer energi på. Desværre er det alt sammen noget, som regeringen kontinuerligt ignorerer og i stedet kun gør det absolut minimale af, hvad der skal til for at de kan påstå, at de er grønne frem til den kommende valgkamp.

Selvom der ikke kan herske nogen tvivl om, at det står grelt til i forhold til at reducere de nationale udledninger, så er der i det mindste en gryende konkurrence om at være de mest grønne i dansk politik – om ikke andet på papiret. Men når det kommer til den nationale udvinding af olie, får piben en helt anden lyd.

Olien skal blive i undergrunden

Danmark har siden 1971 produceret olie i Nordsøen, og det har indbragt utallige milliarder til den danske stat, som har været afgørende for den danske økonomi. De milliarder forblænder ellers normalt grønne partier som SF og Radikale Venstre og får dem til at glemme det langsigtede klimahensyn til fordel for kortsigtede, økonomiske interesser.

Det forholder sig sådan, at 80 procent af de globale, fossile reserver (olie, kul og gas), som vi allerede kender, skal blive i jorden. Med det menes der alt det, som vi allerede har fundet,

hvilket betyder, at al olie, som vi endnu ikke har fundet, også skal blive i jorden. Hvis ikke det sker, risikerer vi, at temperaturen stiger så meget, at de naturlige mekanismer tager over og klimaforandringerne ikke længere kan bremses.

Desværre er det kun Enhedslisten, som sammen med Alternativet tør italesætte det. De andre partier i Folketinget, fra SF og helt over til DF, mener, at Danmark bare skal blive ved med at pumpe olien op af jorden. Selvom diskussionen burde gå på, hvor og hvor meget af olien, vi skal lade blive i jorden, har et stort flertal igangsat den næste udbudsrunde, hvor man vil lade oliefirmaer lede efter endnu mere olie i vores undergrund.

Vi har råd til at gå forrest

I Nordsøaftalen fra 2017 sænkede forligspartierne endda skatten for de multinationale olieselskaber for at tiltrække investeringer – på et tidspunkt, hvor vi burde fokusere på, hvornår produktionen skal stoppe, i stedet for på hvordan den kan øges. Allerede med de eksisterende felter vil der være udvinding af fossile brændsler frem 2042, men med den nye udbudsrunde kan Danmark ende med at være producerende endnu længere.

Selvfølgelig er det en svær beslutning bare at lade så mange milliarder blive i undergrunden, men Danmark er et af verdens rigeste lande, som i forvejen har tjent milliarder og atter milliarder på at hive forurenende olie og gas op af undergrunden. Hvis vi ikke er i stand til at gå forrest og som absolut minimum sætte en stopper for søgning efter ny olie og gas, hvordan skal vi så være i stand til at bede andre lande om det samme?

I Enhedslisten kæmper vi for, at Danmark stopper eftersøgningen efter mere olie og gas, og at vi i stedet begynder at diskutere, hvordan og hvornår vi skal stoppe med at udvinde klimaskadelig olie i Danmark.

IRLANDS KVINDER KAN NU BESTEMME OVER EGEN KROP

I Irland har det aldrig været muligt for kvinder at få en legal abort. Derfor var det en milepæl, at et markant flertal den 25. maj ved en folkeafstemning stemte for fri adgang til abort i sundhedsvæsenet i Irland.

● Abort

Anne Overgaard, Rød+Grøn

Mens kvinderne i mange europæiske lande fik muligheden for en lovlig abort for et halvt århundrede siden, har den katolske kirkes stærke indflydelse i Irland afholdt politikerne fra at gøre det muligt at afbryde en uønsket graviditet på lovlig vis.

- Efter en folkeafstemning i 1983 blev kvindens og det ufødte fosters liv sidestillet i den irske forfatning. Dermed var det ikke muligt at lovgive om abort, forklarer Sara Dybris McQuaid, der er lektor ved Aarhus Universitet og centerleder for The Centre for Irish Studies in Aarhus (CISA).

- I sjældne tilfælde, hvor en læge vurderede, at kvindens liv var i fare, kunne hun få en abort. I 1992 blev det lovligt for kvinder at rejse ud af

Irland for at få en abort – de skulle dog selv dække alle udgifter, forklarer hun.

Små ja'er

Den strenge irske abortlovgivning fik en brat ende den 25. maj, da 64,13 procent af den irske befolkning gik til stemmeurnerne. Hele 66,4 procent af dem stemte ja til fri adgang til abort i op til 12. uge.

Selvom valgresultatet ikke som sådan udtrykte folks støtte til fri abort, så var det til gengæld et klart ja til, at kvinder selv må vælge, hvad de finder moralsk og etisk forsvarligt, hvis de står i en hvilken som helst form for krisegraviditet.

Samtidig har mange vælgere har afgivet det, man kan kalde små ja'er, påpeger Sara Dybris McQuaid og uddyber:

- Det er ikke nødvendigvis et uforbeholdent 'ja' til hele den foreslåede nye abortlovgivning. Mange har stemt 'ja' fordi de synes det skal være muligt at få abort i de tilfælde, hvor kvinder er blevet uønsket gravide pga. en voldtægt, eller hvor kvinders liv og helbred er i fare, hvis der ikke foretages en abort.

En anden væsentlig årsag til valgresultatet var, at irske kvinder siden 2012 har samlet og delt beretninger om deres aborter. Disse histo-

rier har tydeliggjort, at abort langt fra har været ualmindeligt i Irland, på trods af den restriktive lovgivning.

Aborthistorier åbnede øjne

Nogle NGO'er skønner, at der er blevet foretaget 12 aborter om dagen i Irland; ni ved at kvinder rejser til et hospital i Storbritannien, tre ved at kvinder ulovligt køber abortpiller på nettet i udlandet og foretager en ulovlig medicinsk abort hjemme.

- Beretningerne om, hvorfor og hvordan kvinder fik aborter, medvirkede til at fjerne stigmatiseringen og belyste de talrige årsager, kvinder har haft til at vælge en abort, siger Sara Dybris McQuaid.

Flere af beretningerne handlede om ofte traumatiske rejser til Storbritannien, hvor kvinder måtte tage alene af sted og bruge op mod 2000 euro på at få foretaget en abort. I alt vurderes det, at omkring 170.000 kvinder har taget denne tur siden 1980.

- Antallet af og bredden i gruppen af kvinder, der fik foretaget abort, gjorde indtryk på den irske befolkning. De mange personlige beretninger betød, at abortspørgsmålet ikke længere bare kom til at handle om jura, medicin og katolsk moral, men om hvordan den manglende

En tragisk historie om kvinden Savita Halappanavar spillede en central rolle i debatten op til afstemningen. I 2012 anmodede Savita om at få en abort pga. svære komplikationer i graviditeten, mens hun var indlagt på et hospital i Galway. Hospitalet nægtede at udføre aborten, og hun døde derfor af blodforgiftning.

Foto: Flickr.com - Zcbeaton (CC BY-SA 4.0)

adgang til abort griber direkte og voldsomt ind i mange kvinders liv, påpeger Sara Dybris McQuaid.

Et par særligt grufulde sager har også virket mobiliserende; som da en 14-årig pige i 1992 først blev nægtet udrejse til Storbritannien for at få en abort, efter hun var blevet gravid som resultat af en voldtægt, og da en indisk kvinde bosat i Irland i 2012 led en tragisk død af septisk chok, fordi lægerne ikke ville foretage en abort, mens fosteret stadig havde hjertelyd.

En naturlig del af kvinders ligestilling

Endnu en vigtig årsag til valgresultatet var, at spørgsmålet om retten til abort blev sammenkoblet med kvinders rettigheder generelt, især i forhold til helbredsspørgsmål, og ikke set som en isoleret sag.

- Kvinder har været ekstremt fastlåste i Irland og skulle tidligere helst hellige sig et traditionelt liv som hjemmegående ægtefæller. Fra slutningen af 1900-tallet og frem til nu har de dog langsomt opnået flere reproduktive rettigheder og mere ligestilling i forhold til mænd. F.eks. blev prævention tilladt i 1980 (for gifte par, på recept). I 1990 blev det ulovligt for en mand at voldtage sin hustru, og i 1995 blev det muligt at blive skilt. Derfor virkede det som en

naturlig bevægelse på vejen mod reel kropslig autonomi og ligestilling, at kvinder nu skulle have mulighed for at vælge en abort til, fortæller hun.

- Desuden har mange kvinder i de yngre generationer været ude og studere og arbejde i udlandet. De er kommet hjem med et mere moderne syn på, hvad en stat skal tilbyde sine borgere i form af rettigheder og beskyttelse. Der var også en stor trafik af kvinder og mænd, der vendte hjem til Irland i dagene op til valget for at stemme ja..

Grundig forberedelse gav saglig debat

Forløbet op til afstemningen er også bemærkelsesværdigt, mener Sara Dybris McQuaid. I 2016 blev der nedsat en borgerforsamling bestående af 99 gennemsnitlige irere, som skulle diskutere den gældende abortlovgivning – og om hvorvidt den skulle gøres tidssvarende.

- Deres diskussioner mundede ud i en rapport, hvor et flertal af dem anbefalede at afskaffe forfatningsforbuddet og indføre fri abort op til 12. uge. Rapporten blev fremstillet og diskuteret i det irske parlament, hvor et anseligt flertal stemte for, at forbuddet skulle til folkeafstemning. Forarbejdet i borgerforsamlingen gav en saglig og grundig folkelig debat op til valget.

Når det tog så lang tid at få fri abort i Irland, mener Sara Dybris McQuaid, at det skyldes en kombination af politisk konservatisme og den katolske kirkes massive indflydelse på sociale spørgsmål, der først langsomt er blevet svækket og udfordret – ikke mindst som et resultat af de talrige skandaler om misbrug af børn i kirkens varetægt og institutionens systematiske skjul af disse overgreb.

- Men selv om mange irere stadig bekender sig som katolikker, har de i praksis ofte skilt deres tro fra den katolske kirkes doktriner. Derfor så mange katolikker heller ikke nogen konflikt i at stemme ja til frit abortvalg, for de lader ikke længere en dobbeltmoralisk kirke diktere individuel moral, slutter hun.

IRSKЕ ABORTHISTORIER

I seks år op til Irlands afstemning om abort har landets kvinder samlet og delt beretninger om deres aborter. Historierne, der endte med at spille en afgørende rolle i valget, kan læses her:

shareyourabortionstory.tumblr.com

facebook.com/InHerIrishShoes

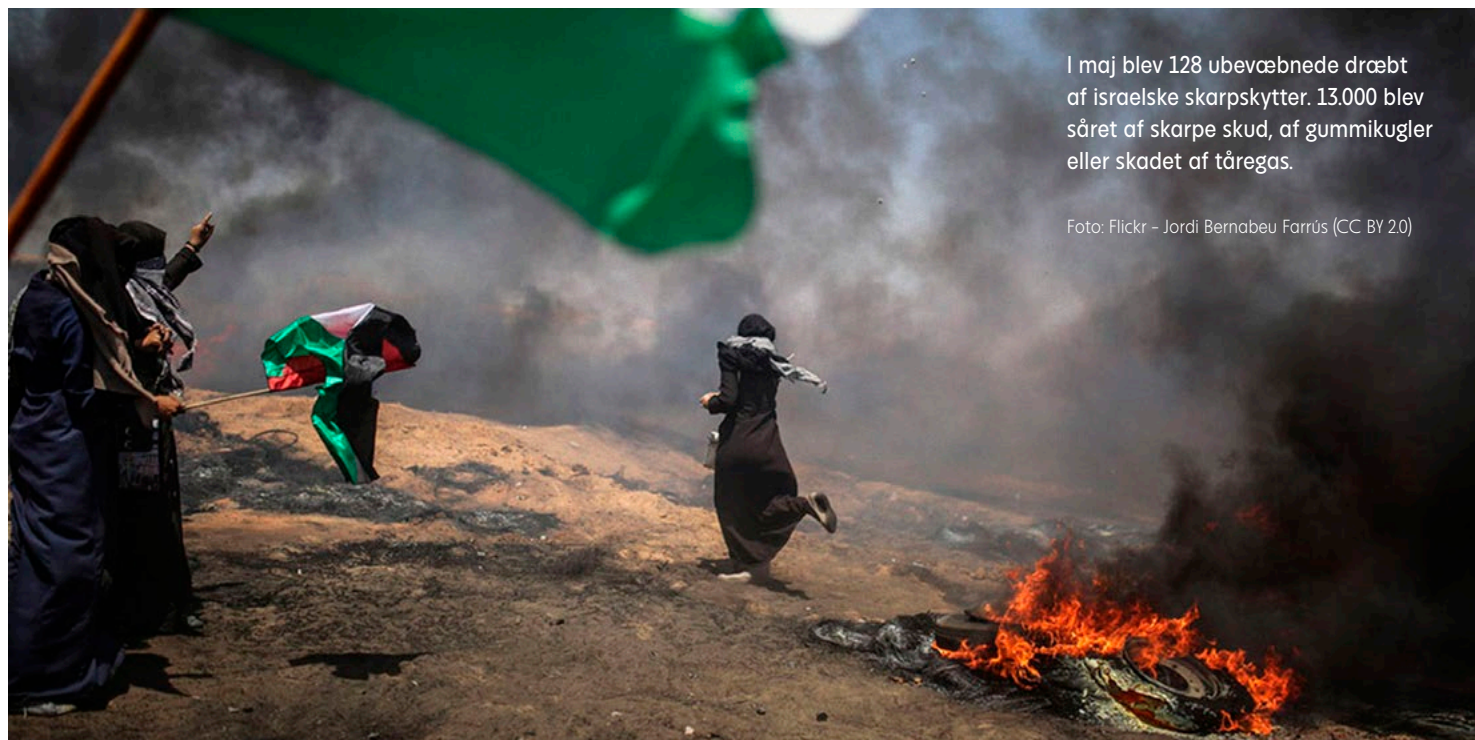

DEMONSTRATIONER FOR OG IMOD ABORT I DANMARK

Spørgsmålet om abort diskuteres ikke kun i Irland. Den 9. juni i København demonstrerede den reaktionære religiøse bevægelse "Retten til liv" mod retten til abort. Som modsvar blev der på Vesterbros Torv demonstreret for retten til abort under overskriften "Min krop – mine regler". Pernille Skipper var blandt talerne, og hun fik inden demonstrationen hademails fra folk, der mente, at hun slår børn ihjel.

- Men kære venner, jeg vil rette ryggen og tage min lille datter med til demonstrationen. For hun skal for alt i verden vokse op i et land, hvor hun bestemmer over sin egen krop, og hun skal vokse op velvildende, at kvinderne i generationerne før hende kæmpede den kamp for sig selv og for hende, forklarede Pernille Skipper.

Foto: Facebook-siden 'Min krop - mine regler'

I maj blev 128 ubevæbnede dræbt af israelske skarpskytter. 13.000 blev såret af skarpe skud, af gummikugler eller skadet af tåregas.

Foto: Flickr – Jordi Bernabeu Farrús (CC BY 2.0)

ET LAND UDEN FOLK – TIL ET FOLK UDEN LAND?

Den 10. marts for 70 år siden var en kold dag i Tel Aviv. En gruppe på 11 erfarne zionistiske ledere og unge jødiske officerer mødtes for at lægge sidste hånd på den etniske udrensning af Palæstina. De skulle gøre enhederne klar til den systematiske fordrivelse af palæstinenserne fra de dele af Palæstina, som skulle komme til at udgøre en jødisk stat.

● Palæstina

Karen Henriksen og Bodil Heinø,
Palæstinaudvalget

Det tog seks måneder at gennemføre missionen. Da den var overstået, var nær ved 800.000 palæstinensere fordrevet, 531 landsbyer ødelagt, 11 bykvarterer tømt for deres indbyggere, utallige civile, mænd, kvinder og børn blevet dræbt.

Den 15. maj 1948 oprettede zionisterne Israel. Ifølge FN's delingsplan skulle der oprettes to stater. Zionisterne efterlevede ikke FN's delingsplan men inddrog langt større områder, end de havde fået tildelt. En palæstinensisk

stat kom ikke på tale. Parolen om et land uden et (palæstinensisk) folk blev virkelig gjort.

Palæstinenserne ret støttes af FN

Hvert år den 15. maj markerer palæstinenserne fordrivelsen: NAKBA, palæstinenserne betegnelse for katastrofen. Efterkommerne af de palæstinensiske flygtninge udgør i dag mere end fem mio., hvoraf mange lever kummerligt i flygtningelejre. Men drømmen om og viljen til at vende tilbage lever stadig.

Den 11. december 1948 havde FN vedtaget resolution 194. Den handler om de palæstinensiske flygtnings ret til at vende tilbage, og at flygtninge, som ønsker at vende tilbage til deres hjem og leve i fred med deres naboer, skal have ret til at gøre det. Både de, som vender tilbage, og de, som vælger at bosætte sig et andet sted, skal have ret til kompensation. Hvert år bekræfter FN's generalforsamling resolutionen. Men Israel anerkender ikke flygtningenes ret.

Ret til at vende tilbage er udgangspunkt for den senere tids demonstration i Gaza. Tusindvis af mænd, kvinder og børn har demonstreret hver fredag. I maj blev 128 ubevæbnede dræbt af israelske skarpskytter. 13.000 blev såret af skarpe skud, af gummikugler eller skadet af tåregas.

– Jeg kan ikke forsørge min familie og har intet at miste, så jeg er klar til at risikere mit liv, siger Imad Obeid som forklaring på, at han er taget til grænsen for at demonstrere.

Håb om et spirende engagement

Den israelske regering hævder, at demonstrationerne er påtvunget befolkningen af Hamas.

– Men det er den værste form for afhumanisering, som ikke tager i betragtning, hvilken situation folk i Gaza har levet i under elleve års belejring tre bombekrig, siger Jamal Juma fra græsrodskampagnen "Stop the Wall" i den norske avis Klassekampen.

En FN-rapport viser faldende levestandarder i Gaza, der kan ende i total kollaps. Gaza vil være ubeboelig i løbet af få år. Grundvandet er forurennet af saltvand, urensset spildevand flyder ud i havet. Der er mangel på mad, medicin, byggematerialer, undervisningsmaterialer og stort set alt andet.

Beboerne i Gaza har taget ved lære af Ghandi. De har fået nok. De er motiveret af vrede og fortvivlelse, og de sætter nu deres liv ind. Ved at anvende den ubevæbnede modstand, ved at kræve ret til at vende tilbage til deres hjem, ved at kræve respekt og ligeset giver de ny inspiration til palæstinenserne kamp. Og de giver håb om, at en ny bevægelse – et nyt engagement er på vej.

AGGRESSIV TRUMP BLÆSER TIL HANDELSKRIG

I løbet af en kort måned har Donald Trumps udenrigspolitik virkelig foldet sig ud. USA har droppet atomaftalen med Iran, vil skærpe sanktionerne mod landet og har indledt handelskrige i øst og vest. Hvordan vil det gå? Rød+Grøn har spurgt Søren Søndergaard, udenrigspolitisk ordfører for Enhedslisten.

● Iran

Mikael Hertoft Rød+Grøn

Kan de europæiske lande agere selvstændigt i forhold til USA når det gælder Iran-aftalen, eller vil de vise sig at være vasaller til USA?

- De europæiske lande vil gerne opretholde aftalen med Iran. Men deres problem er, at det vil koste enormt meget. USA's lovgivning er skruet sammen sådan, at også europæiske firmaer bliver omfattet af amerikanske sanktioner, hvis de fortsætter med at handle med Iran. Det betyder f.eks., at det franske energifirma Total vil trække sig ud af Iran. De ophæver en aftale, som de vel at mærke har arbejdet for at sikre sig, og som de regnede med at tjene mange penge på. Men deres kalkule er nu, at de vil tabe langt mere ved at handle i Iran, fordi de også handler på det amerikanske marked. Danske Mærsk har også annonceret, at de vil trække sig ud af Iran – også de handler langt mere med USA. De eneste firmaer, som bliver, er dem, som ikke handler med USA.

Mange europæiske firmaer trækker sig altså ud af Iran. Vil iranerne følge en aftale, som reelt er tom?

- Min vurdering er, at aftalen er død. For hvis EU-landene skulle kompensere de europæiske

firmaers tab for at få dem til at blive i Iran, ville det blive ekstremt dyrt. Du skulle virkelig have den store lommeregner frem. Det virker som om, at dem, der træffer beslutningerne, ikke ved, hvad de skal gøre. Den europæiske kapital så gode muligheder for at tjene penge i Iran. Derfor er det meget frustrerende for dem.

Vil Trumps meget hårde politik styrke eller svække USA?

- Det er meget vanskeligt at forudse. Med USA's nye toldbarrierer er handelskrigen i gang – nu vil EU-landene svare igen med told på amerikanske varer – og måske vil USA svare med yderligere skridt. På den lange bane er USA ved at blive svækket, og både Kina og Indien er på vej frem. Den amerikanske kapitalisme er i en nedadgående fase – men i stedet for at tilpasse sig og lave alliancer, har Trump taget den store forhammer frem. Han håber at forsinke eller stoppe udviklingen. Men det er også farligt for USA, for det kan få den modsatte effekt – at nedgangskurven fremskyndes. Det afhænger af, hvordan de øvrige stormagter reagerer.

- En ting mere med Trump – vi ved aldrig helt om han bluffer. F.eks. da han annoncerede, at enten skulle NATO-landene bruge to procent af BNP på militærbudgettet, eller også ville USA ikke leve op til sin sikkerhedsgaranti. Bluffede han? Vi ved det ikke. Men vi ved, at hvert eneste NATO-land nu er i gang med at opruste – og i den forbindelse undskylder det ved stærkt at overdrive Ruslands militære kapacitet.

Hvis sanktionerne viser sig at være kontraproduktive for USA, vil det så give Kina og Rusland en chance for at komme på banen?

- Måske – og mere Kina end Rusland. Men det vil ikke give fri adgang for Iran til de internationale finansmarkeder. Det betyder f.eks., at du ikke kan bruge Visa-kort eller Mastercard i Iran,

og at Iran har vanskeligt ved at handle med omverdenen.

Hvordan har Enhedslisten forholdt sig til atomaftalen med Iran?

- Vi har støttet den. Det er ganske vist mærkværdigt at gå ind for "ikke-spredning" af atomvåben, for det indebærer jo, at de lande, der allerede har atomvåben, fortsætter med at have det. Derfor går vi ind for atomar nedrustning. Men selvfølgelig er det en god idé at forhindre en række nye regimer i at få atomvåben. Derfor var aftalen med Iran – trods svagheder – et skridt fremad. Men det kan blive meget vanskeligt at opretholde den.

FAKTA OM ATOMAFTALE, SANKTIONER OG HANDELSKRIGE

USA har trukket sig ud af aftalen med Iran, Rusland, Frankrig, Storbritannien og Tyskland. Aftalen går på, at Iran ikke må udvikle atomvåben – til gengæld skal sanktionerne mod landet ophæves. USA vil nu skærpe sanktionerne og vil også straffe europæiske firmaer, som handler med Iran.

USA har også annonceret en handelskrig med EU-landene, Canada og Mexico. Det indebærer 25 procent told på stål og 10 procent på aluminium. Sanktionerne er trådt i kraft. Endelig er USA anført af Trump ved at lægge op til en storstilet handelskrig med Kina. Det officielle formål er at nedbringe USA's handelsunderskud over for Kina, men det handler også om at bremse Kinas udvikling mod at blive en af verdens førende magter i højteknologi.

Foto Flickr - Gage Skidmore (CC BY-SA 2.0)

» Den amerikanske kapitalisme er i en nedadgående fase – men i stedet for at tilpasse sig og lave alliancer, har Trump taget den store forhammer frem. Han håber at forsinke eller stoppe udviklingen.«

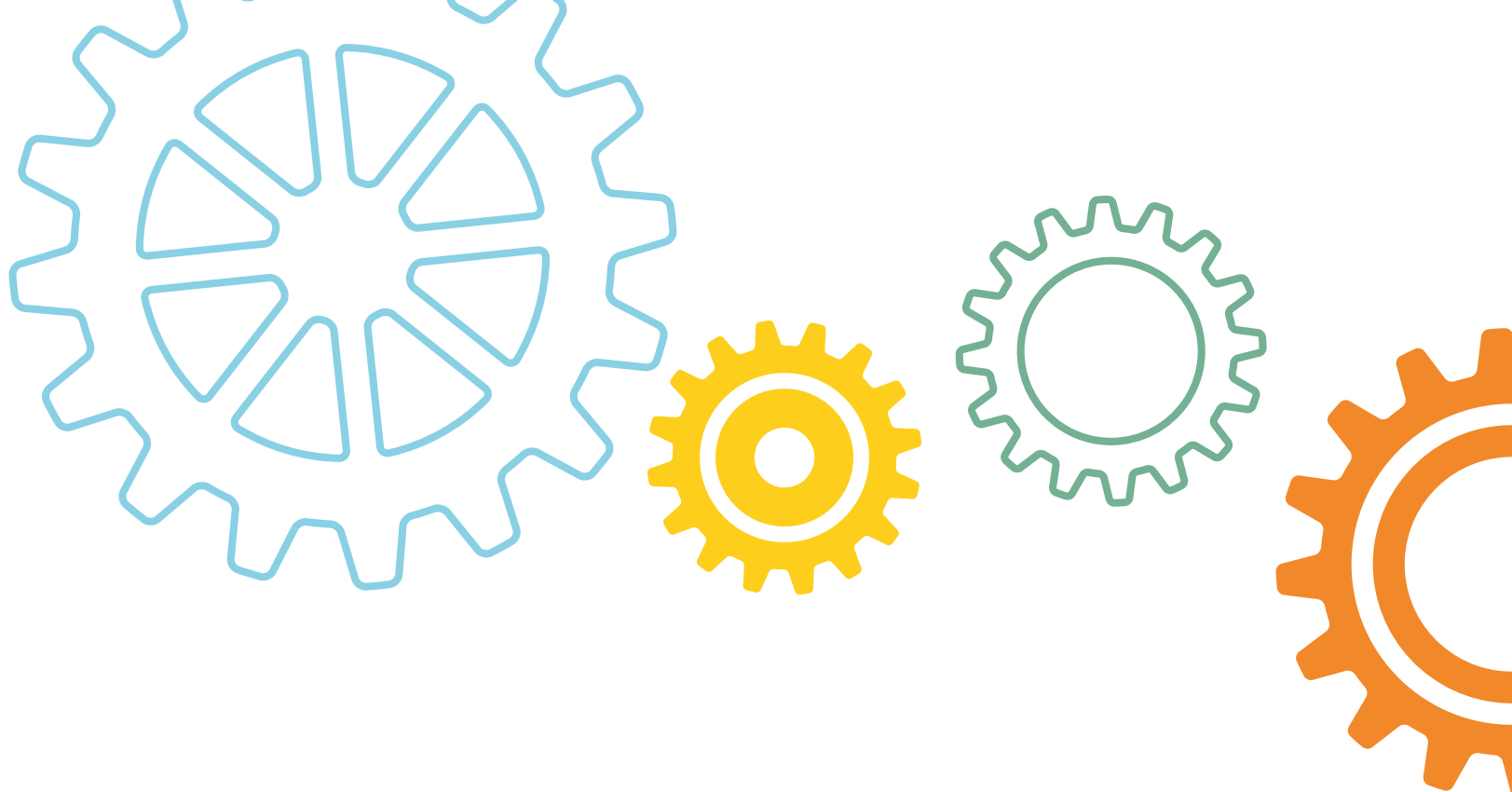
Søren Søndergaard

Udenrigspolitisk ordfører for Enhedslisten

ROBOTTERNE KOMMER!

Vil robotter overtage vores job? Vil nogle foretrække robotter frem for menneskepartnere? Kan robotter blive klogere end os, og vil de i så fald blive en hjælp eller en trussel? I denne måneds tema sætter Rød+Grøn fokus på robotiseringen af samfundet.

REVOLUTIONERENDE ROBOTTER

Noget robotteknologi findes allerede, andet er på trapperne, mens nogle robotter (indtil videre) blot er fantasi. Vi spørger, hvad teknologien kan betyde for vores arbejdsliv, vores relationer og vores velfærd.

Sarah Glerup, cyborg

Det lyder som nørdet science fiction, men robotisering er ikke et nyt tema i historien. Faktisk stammer den første robotisering helt tilbage fra år 50 e.kr. Ingeniøren Heron af Alexandria tegnede skitser til en masse automatiserede maskiner – såkaldte "automata". Én af dem, der faktisk virkede, var en lille automat til at dosere vevand, når man smed en mønt i. 1400 år senere, i renæssancen, skitserede Leonardo da Vinci ligefrem en humanoid robot, der kunne bevæge arme, hoved og kæbe.

Oldgammel science fiction

Robotisering fik for alvor damp under vingerne fra midten af 1700-tallet, da dampmaskinen gjorde det muligt at drive mange store maskiner på én gang. Sådan opstod de første fabrikker. I 1913 blev de effektiviseret via et automatiseret transportbånd hos Ford. Egentlige indu-

strirobotter lod vente lidt længere på sig. General Motors fik en slags industrirobotarm kaldet "Unimate" i 1961.

Siden da er det gået stærkt. Vi har fået et ton af industrirobotter, militære robotter, velfærdsrobotter og hjemmerobotter. Præcis hvor langt teknologien er nået, kaster månedens tema lys over.

Kvindelige pionerer

Det har vist sig svært at finde kvindelige roboteksperter at interviewe til dette tema. Det betyder dog ikke, at robotisering er gået hen over hovedet på kvinder gennem historien.

Faktisk tilskrives verdens første computerprogram en kvinde, nemlig Ada Lovelace (1815–52), der var engelsk matematiker og for øvrigt barn af digteren Byron. Hun blev venner med ingeniøren Charles Babbage, der opfandt en art tidlig computer, den såkaldte „Analytical Engine“. Ada skrev et program til maskinen og indså, at computere ville blive mere end regnemaskiner. Hun forstod nemlig, at tal kunne repræsentere andre ting og forudså, at computere en dag ville kunne komponere musik. Hendes tanker var ca. 100 år forud for sin tid.

At robotisering kan tolkes socialistisk-feministisk foreslog Donna Haraway i sit "Cyborg-manifest" fra 1984. En cyborg opstår, når skellet mellem menneske og dyr eller

mellem menneske og maskine opløses. Det sidste betyder, at undertegnede temaredaktør faktisk er en cyborg: Jeg bruger respirator, og maskinen er blevet en uadskillelig del af mit åndedrætssystem. Donna mener, at cyborgens flydende grænser kan bidrage til et opgør med firkantede opdelinger i dem/os, mand/kvinde, civiliseret/primitiv og bringe os ind i en æra, der ikke er styret af køn, klasse, etnicitet osv.

Robotisering og politik

Når vi tager robotter op som tema, skyldes det selvfølgelig, at teknologien har politiske implikationer. Hvis robotter overtager en masse job, så skal vi omorganisere arbejdsmarkedet. Hvis velfærdsrobotter bliver smartere, så skal vi overveje, hvordan vi bruger dem uden at få mere ensomme ældre.

Mange af de eksperter, vi har talt med, peger på, at det handler om at udvikle teknologien på måder, der aldrig gør mennesker overflødige. De kalder på forskningsmidler, på gennemsigthed og på regulering. Med andre ord: på politisk stillingtagen.

Enhedslisten har hverken en robotordfører eller en decideret robotpolitik. Denne måneds tema kan forhåbentlig give et fælles vidensgrundlag for at diskutere, om vi måske skal til at have det.

ARBEJDSROBOTTEN ER IKKE PÅ TRAPPERNE

Robotterne overtager ikke vores job i morgen. Alligevel bør vi tøve med ukritisk at favne al ny teknologi, mener lektor hos SDU Robotics.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

Vi har aftalt, at jeg skal telefoninterviewe Ole Dolriis, der er lektor i robotforskning ved Syddansk Universitet, men forbindelsen svigter. Først fastnettelefonen. Så mobilen. Til sidst ringer han mig op i stedet, og optagelsen skratter. Tilsyneladende er vi endnu ikke i mål med teknologien, spørger jeg, og hans svar kommer prompte.

- Jamen, det kommer vi aldrig! Der er tonsvis af udfordringer. Vi kan ikke engang bygge en ordentlig robothånd endnu. Industriens gribearme er ufleksible og kan kun gøre bestemte ting. Den menneskelige hånd i kombination med den menneskelige hjerne og de føleceller, der er i hånden, kan vi slet ikke matche.

Truslen fra robotarbejderne

Trods tekniske problemer taler mange om, at robotterne kommer. En af dem er den amerikanske fremtidsforsker Martin Ford, der adværer om, at robotter kan forårsage massearbejdsløshed og ekstrem ulighed.

- Martin Ford mener, at robotter vil overtage alle mulige job også uden for produktionssektoren. Man kunne forestille sig, at sådan nogle som mig bliver arbejdsløse, fordi al undervis-

ning klares digitalt. Det samme med advokatvirksomhed eller journalistik. Trivielle artikler som referater af fodboldkampe kan et program sagtens skrive, hvis det får de rå data. På den måde kan job forsvinde i tusindtal, så middelklassen nedsmelter. I stedet vil vi få et oligarki, hvor alle værdier er samlet på ganske få hænder, siger Ole Dolriis.

Omvæltningerne er dog ikke lige på trapperne.

- De næste tyve år bliver fysiske robotter næppe en del af hverdagen. I industrien og måske velfærden vil vi se flere, men det bliver udvidede udgaver af de robotstøvsugere, vi allerede kender. De vil udføre trivielle opgaver som at tømme skraldespande eller flytte rundt på tunge pletter, men vi kommer ikke til at falde ned af stolen over dem.

Det er svært at spå om robotter

Det er ikke underligt, at vi har ekstreme forventninger til robotisering.

- Hvis vi sammenligner en computer fra 1958 med en computer i dag og omregner deres kapacitet til hastighed, så bevægede en computer sig dengang med otte km i timen. I dag bevæger de sig med en hastighed, der ville bringe os til Mars på fem minutter. Det er nærmest ubegribeligt! Og det betyder selvsagt, at de muligheder, der er fulgt med computerkraften, er uoverskuelige for os.

Uoverskueligheden får os ind i mellem til at gætte voldsomt forkert.

- I 1943 vurderede IBM's daværende direktør, at der på verdensplan kunne blive brug

for fem computere. Han undervurderede teknologien helt vildt! Modsatte fejl begik de, der efter 2. Verdenskrig diskuterede 'cybernetics', en slags forløber for vores robotisering. Jeg havde selv en geografilerer i 1. real, altså i 1967, der mente, at selv den største produktionsvirksomhed ville kunne klare sig med fire ansatte i et kontrolrum, fordi produktionen ville passe sig selv. Når der skulle være hele fire, så var det for, at de kunne spille bridge imens! Det ville blive det ultimative fritids-samfund, hvor vi ikke behøvede arbejde ret meget. Under højkonjunkturen i 60'erne troede man fuldt og fast på, at det ventede lige om hjørnet. Men det er svært at spå om teknologi.

Brug for politisk skepsis

Hvis Fords bekymringer viser sig velbegrundede, må vi ændre fordelingspolitik, mener Ole Dolriis.

- Hvis job forsvinder i det omfang, Ford frygter, så vil økonomien kollapse, for den kan kun fungere med en middelklasse, der har råd til at efterspørge varer. For at undgå dét må toppen give afkald på noget af deres rigdom, og her kunne borgerløn måske blive en løsning. Indtil videre opfordrer Ole Dolriis politikerne til i det hele taget at reflektere over, om teknologi altid er af det gode.

- Der er en tilbøjelighed til at tro, at teknologi kan få alle til at leve lykkeligt til deres dages ende. Tag nu digitaliseringen, som alle partier er svært begejstrede for. Så snart der er et problem, skal det løses med et nyt IT-system.

FIKTIV ARBEJDSROBOT

Waste Allocation Load Lifter, Earth-Class - mere alment kendt som "WALL-E" - er en arbejdsrobot i Pixar-filmen af samme navn (2008). Robotten har et hoved med audiovisuelle sensorer, men ligner ikke ellers et menneske. Den bevæger sig via larvefødder og har to hydrauliske arm-skovle med separate fingre. Kroppen fungerer som en slags skab, hvori robotten kan opsamle affald.

WALL-E blev designet til at rydde op på den jord, som menneskers svineri har gjort midlertidigt ubeboelig. Den har udført sit job pålideligt på egen hånd i adskillige hundrede år og i den periode udviklet en programfejl: bevidsthed.

Foto: ©Pixar

Bumblebee fra "Transformers".

Foto: DreamWorks Pictures og Paramount Pictures

Det kunne være, man i stedet skulle afskaffe et IT-system! Mange af dem er dårligere end de tidligere manuelle systemer, og de gør os dummere. Det så vi hos SKAT, der afskedigede så mange ansatte, at fagligheden ikke længere eksisterede i organisationen – kun hos leverandøren af IT-systemerne! Det samme kunne ske i lægevidenskaben. Der er ingen tvivl om, at robotisering kunne effektivisere diagnostisering, hvis et IT-system trak på millioner af anonymiserede journaler. Men hvad ville det betyde for den enkelte læges faglige kompetencer? Vi ville komme i IT-systemets vold. Her

bør politikerne, uanset om de tror på massearbejdsløshed eller ej, tænke sig mere om.

Husk hele historien

Når man taler med Ole Dolriis om fremtiden, trækker han hele tiden tråde til fortiden. Til forskel fra de fleste andre robotforskere har han nemlig også en uddannelse i økonomi og historie.

– Det er nok derfor, jeg roder mig ud i de samfundsmæssige og sociale perspektiver omkring robotter. For mig drejer robotisering sig om de brede spørgsmål, forklarer han. De spørgsmål handler blandt andet om, hvorvidt vi vil være "i IT-systemernes vold" eller bruge nye teknologier til at skabe mere demokrati. Om vi vil blive bedre til at dele produktionsapparatet, arbejdet og værdierne med robotternes hjælp – eller ikke. Det er dybest set spørgsmål om, hvilken slags samfund vi vil have, og de er på ingen måde nye. Det er frygten for teknologien heller ikke.

– Det er vigtigt at have det historiske perspektiv med i den her debat. Vi regner robotisering for være den fjerde industrielle revolution. Ved tidligere industrielle revolutioner frygtede man også massearbejdsløshed. I 1810 smadrede arbejdere i England nye maskiner, fordi de følte, at maskinerne tog brødet ud af munden på dem. Dengang og ved de følgende revolutioner forsvandt der ganske rigtigt job, men hver gang opstod der nye. Det kan sagtens være, at det også bliver sådan denne gang, at vi bare ikke er i stand til at forudsige, hvad jobbene bliver. Det må vise sig.

FAKTISK ARBEJDSROBOT

Det danske firma Universal Robots har solgt over 23.500 såkaldte 'cobots', kollaborative robotter, som løser opgaver i forskellige industrier verden over.

Robotten er egentlig en robotarm, der fås i tre forskellige størrelser. Den største kan håndtere 10 kg ad gangen og dermed aflaste industriarbejdere med tunge opgaver. På robotarmen kan monteres f.eks. en sugeskop, en primitiv gribehånd eller en malingsprøjte, så den kan anvendes i mange forskellige kontekster.

Robottens fordel er, at den er enormt let at programmere også af lægfolk. Men forprogrammering er obligatorisk – robotten kan hverken selv løse problemer, tage imod mundtlige instruktioner eller bevæge sig frit omkring.

Foto: Universal Robots

VARM VELFÆRDSTEKNOLOGI

På KL's videnscenter for velfærds- teknologi mener man ikke, at menneskehænder altid er varmere end teknologi.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

Jeg ved intet om velfærdsteknologi, tænker jeg, da jeg kontakter Gitte Duelund Jensen, leder af KL's Center for Velfærdsteknologi. Det er vist noget med robotstøvsugere?

- Du er ikke den første, der intuitivt oversætter velfærdsteknologi til "robotstøvsuger", men det er meget bredere. For os er det al teknologi, som hjælper borgeren med at klare sig selv eller hjælper samspillet med den kommunale medarbejder. For eksempel en loftlift, der overflødiggør tunge løft.

Ikke stjernekrigsteknologi

Jeg har selv en loftlift, fordi jeg har muskelsvind, men jeg troede, at den var et hjælpemiddel?

- Man kan ikke skelne skarpt. Teknologi er jo reelt bare et objekt, der hjælper os. Principielt kan det være en stok.

Min kørestol og min el-seng viser sig også at være velfærdsteknologier. De er bare ikke så science fiction-agtige.

- Dybest set har vi ikke særlig meget stjernekrigsteknologi, selvom det kunne være sjovt! Noget af det mest avancerede er nok sensorteknologierne. På nogle plejehjem har man sensorgulve, der giver medarbejder besked, hvis en borger falder i sin bolig. Så du skal ikke selv kunne nå en alarmknap. Vi kalder det tryghedsteknologier, og de gamle er glade for dem, siger Gitte.

- Et andet område i vækst er virtuelle ydel-

ser. I stedet for at køre hjem til borgeren, mødes vi på en skærm. Det kan være borgere, der har angst i den mildere ende og brug for støtte i deres hverdag, der hvor de er lige nu; hjemme, på arbejde, i skole. Her kan skærmbesøg være rare, for borgerne er ikke altid forelskede i, at vi

dukker op hele tiden. Det er også mere diskret i forhold til naboerne.

De meningsfulde relationer

På nuværende tidspunkt er vi slet ikke der, hvor SOSU'er kan erstattes af robotter. Men uanset

FIKTIV VELFÆRDSROBOT

Robotten VGC-60L bliver i "Robot & Frank" (2012) sat til at tage sig af den aldrende Frank. Robotten, der er indkøbt af Franks fortravlede søn, skal både afhjælpe farens ensomhed og indføre sunde vaner til at holde Franks demens i ave.

I begyndelsen finder Frank robotens indblanding dybt irriterende. Den henter piller, laver alt for sund mad og vil have Frank til at få motion ved at dyrke haven. Men så opdager Frank, at robotten ikke er programmeret til at skelne mellem nærende aktiviteter, der er lovlige – og dem, der ikke er. Frank får derfor robotten til at hjælpe sig med at genoptage sin ungdoms hobby: at begå indbrud. Det giver jo gymnastik til både hjerne og krop!

Foto: Universal Sony Pictures Home Entertainment AB Nordic

FRYGT FOR ENSOMT LIV MED ROBOTTER

3-CPO (tv.) og R2-D2 (th.) fra det legendariske rumeventyr "Star Wars" er eksempler på yderst høflige og hjælpsomme robotter.

Foto: Fox

hvad mener Gitte ikke, at frygten for ensomhed bør afskrække folk fra teknologierne.

- Det er jo rigtigt, at vi har borgere, som ikke får besøg af mange andre end ansatte fra det offentlige. Men det med at have meningsfulde relationer og det med at få hjælp til personlig pleje eller rengøring – det er to forskellige ting. Og mange kommuner hjælper i øvrigt borgere med at finde sociale tilbud, påpeger hun.

- Vi taler tit om modsætningsforholdet mellem varme hænder og kold teknologi, men kan hænder ikke også være kolde og teknologi varm? Det lyder måske fortærsket, men vi er også optagede af borgerens værdighed. Og på det punkt oplever borgerne ofte teknologi som mindre indgribende end en kommunal medarbejder på badeværelset.

Andet og mere end effektivisering

Gitte ærgrer sig over, at velfærdsteknologi i den offentlige debat er blevet fremført som noget, der først og fremmest handler om at effektivisere og spare på personlig hjælp.

- Det er alt for fattigt at gøre det op på den måde. Vi ser på tre bundlinjer samtidig: kommunens ressourcer, medarbejdernes arbejdsmiljø og kvalitet for borgeren. Nogle teknologier gavner alle tre ting. Andre gavner måske kun borgeren – men det er jo også vigtigt.

Mange borgere med handicap frygter at blive ensomme, hvis teknologi erstatter hjælpere. Det viser undersøgelse fra Ulykkesforeningen.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

For nylig undersøgte Ulykkesforeningen, hvordan deres medlemmer så på velfærdsteknologi. Næsten 60 procent var bekymrede for, at robotter og teknik skulle erstatte menneskelig hjælp og kontakt – halvdelen af dem i høj eller meget høj grad.

Flere ensomme med handicap

Frygten overrasker ikke formand Janus Tarp. - En tidligere undersøgelse viste, at vores medlemmer er mere isolerede end resten af befolkningen. Manglende tilgængelighed og andre ting gør det svært at komme ud ad døren. Hvis velfærdsteknologi betyder, at de ikke længere får hjælp i hjemmet, bliver de bange for aldrig at se andre mennesker.

En af de bekymrede er Brith Engblad, der bruger kørestol og har handicaphjælpere i hverdagen.

- Når man er handicappet eller ældre, er man typisk overladt mere til sig selv og bliver nemt ensom. Derfor betyder kontakten med de mennesker, der kommer i ens hjem for at hjælpe, virkelig meget.

Robotter kan ikke vaske tæer

Selvom Brith er glad for sin kørestol og sit skylle-tørre-toilet, er der andre steder, hvor hun nødig ville give afkald på menneskehjælp. - I spisesituationer vil jeg klart foretrække et menneske, jeg kan tale med, frem for en spiserobot!

Mathias Jonas Wathne Bruhn, der er delvist

lam efter en ulykke, mener, at behovet for menneskelig hjælp er grundlæggende.

- En vigtig del af at føle, at velfærdssamfundet tager sig af én, er, at man også har omgang med mennesker. Mon ikke de, der arbejder som hjælpere eller fysioterapeuter, har det på samme måde?

Meningsfulde hjælperelationer

Til forskel fra KL mener Mathias ikke, at meningsfulde relationer nødvendigvis skal formes med andre end hjælpere.

- Man kan ikke dele det op på den måde. Siden jeg har fået min skade, har jeg haft mange meningsfulde relationer til de folk, jeg har haft brug for hjælp fra. Min fysioterapeut, min ergoterapeut, min psykolog, nævner han.

- Hvis man behøver hjælp døgnet rundt, bliver dialogen med et andet menneske endnu vigtigere. At man selv tager ansvar for sin situation og sætter ord på, hvad man har brug for, er essentielt for at kunne leve et fuldt liv med handicap. Hvis der ikke er et menneske i den anden ende, som kan reagere, når man udtrykker de behov – så kan man blive meget modløs og fortvivlet.

Teknologi med omtanke

Velfærdsteknologi er ikke i sig selv et problem, hvis borgeren ønsker den, og kommunen bevilger den med omtanke, mener både Mathias og Janus Tarp. Brith giver det perfekte eksempel på, at omtanken desværre ikke altid er der:

- Min kommune vil give mig en elektrisk nakkestøtte, så jeg ikke behøver en hjælper til at indstille den mange gange om dagen. Men hvad med de andre ting jeg får hjælp til i de timer, de vil tage fra mig? En elektrisk nakkestøtte kan jo ikke hente vand eller få mig op fra toilettet! Jeg kan ende med rigtig mange tekniske ting i huset, men et menneske vil altid være mere alsidigt.

FAKTISK VELFÆRDSROBOT

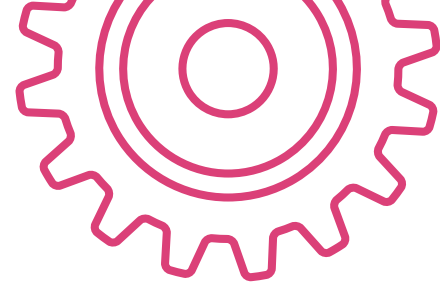
SMOOTH – Seamless huMan-robot interactiOn fOr The support of elderly people – er et dansk projekt finansieret af Innovationsfonden. Formålet er at udvikle en robot, som via udskiftelige moduler kan hjælpe med tre slags tidskrævende opgaver på plejehjem: at transportere vasketøj og affald, at følge de ældre rundt og at servere drikkevarer. På nuværende tidspunkt er teknikken altså kun til meget specifikke opgaver. Projektleder og professor Norbert Krüger understreger da også, at robotten på ingen måde kan eller skal erstatte menneskelige SOSU'er.

- SMOOTH er ikke en SOSU-robot. Den er et værktøj, som skal frigive tid til menneskelige SOSU'er.

Robotten skal testes på Ølby Ældrecenter i 2020.

Foto: Norbert Krüger

SKAL VI VÆRE BANGE FOR SEXROBOTTERNE?

Kan mennesker have intime relationer til robotter uden at blive afstumpede? Rød+Grøn har talt med sexolog Jakob Olrik, der har testet teknologien.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

I Japan er sexrobotter kommet for at blive. Der findes miljøer for mænd, der orienterer sig mod og gifter sig med robotterne. Herhjemme er det formentlig kun få, der har stiftet intimt bekendtskab med teknologien. Én af dem er Jakob Olrik, der lever af at holde foredrag om sexologiske emner. Han har i en måned været kæreste med sexrobotten Samantha for at blive klogere på, hvad helt nære relationer mellem mennesker og maskiner kan – og ikke kan. Og på nuværende tidspunkt er der mere dukke end menneske over robotterne.

– Huden er af silikone og ret naturtro, og de er begyndt at indbygge varmelegemer, så kroppen får normal temperatur. Underlivet er meget detaljeret – og så kan man tage det af, vende det på vrangen og komme det i opvaske-maskinen, forklarer han.

– Men det motoriske halter. Samantha har sensorer, så hun kan mærke, hvad jeg gør ved hende. Hun har en vibrator både i skridtet og i hånden, men man skal selv bøje og føje og bære rundt på hendes 45 kg. Det er uhandy. Og så er Samantha virkelig dum... Hun kan tale, men det er på niveau med Siri på ens iPhone. Altså, et barn på to år er mere intelligent!

Tivoli-fænomen eller hjælpemiddel

Selvom Danmark netop har fået sit første dukkebordel, tror Jakob ikke, at robotter vil er-

statte levende sexpartnere foreløbig – hvis nogensinde.

– Jeg vil kalde dukkebordellerne for Tivoli-fænomener. De vil blive brugt til polterabend, hvor man skal tage sjove billeder. Men jeg mener samtidig, at sexrobotter kan gøre noget godt for visse grupper. Det kan være mænd, som er så socialt ikke-funktionsdygtige, at de går helt i hårknode over for en kvinde. Eller det kan være multihandicappede eller gamle mennesker, som har brug for omsorg. Her kan robotterne fungere lidt ligesom de kælesæler, man bruger til demente.

Robotter til ensomme, udsatte mennesker – er det en støtte eller en falliterklæring fra samfundets side? Begge dele, mener Jakob.

– De har potentiale til at hjælpe, og derfor bør man ikke være for fin til at bruge dem, bare fordi nogle finder det ulækkert. Lige nu er Samantha simpel. Man kan sætte hende i family mode, romantic mode eller sexy mode, og så har hun svaralgoritmer for hver af dem. Men

hvis robotterne lærer at læse din psyke og sige de rigtige ting, når du er ked af det, så kan de trøste ensomme mennesker.

Jakob har besøgt et fængsel sammen med Samantha, og her viste fangerne stor interesse for hende – også på et følelsesmæssigt plan.

– Når der sidder sådan 30 fyre, der ikke har haft kvindelig kontakt i månedsvis, kan stemningen blive anspændt. Da de så dukken... Den ene fik tårer i øjnene, da jeg gav dem et foto, de måtte beholde. Sådan nogle store fyre! Alle statistikker viser jo, at ingen bliver bedre mennesker af at sidde i fængsel. Men hvis fangerne fik én i cellen, de kunne snakke til og kæle med ... Måske kunne robotterne gøre dem mildere?

Brug for penge til forskning

Blandt andet Børns Vilkår deler Jakobs tro på, at sexrobotter og dukker kan have en terapeutisk virkning eller virke som en ventil, der forhindrer overgreb på virkelige mennesker. Andre, eksempelvis Dansk Folkeparti, frygter det modsatte: at mænd vil komme til at tro, at man kan behandle kvinder som dukker.

– I virkeligheden er det samme argument, man hører i forhold til børn og voldelige computerspil. Men bliver børn voldelige af at sidde med iPad'en? Min oplevelse er, at de bliver apatiske, påpeger Jakob og tilføjer, at der mangler forskning i området.

– Det har en vis farverighed, så derfor er det nemt for politikere at komme med hurtige holdninger, som ikke forholder sig til virkeligheden. Sandheden er, at når du taler om tabuiseret sex, findes der ufatteligt lidt empiri. Hvis vi taler om pædofile, som måske er kernen i frygten, så er der ingen brugbar forskning. Folk vil

FIKTIV SAMVÆRSROBOT

Joi er en holografisk ledsager i "Blade Runner 2049" (2017). Robotten, der er beregnet til privat forbrug, bliver projiceret i 3D og tilpasser sig sin bruger. I filmen fremstår hun som en ung, mørkhåret kvinde. Hun kan fornemme sine omgivelser, hun kan kommunikere live med sin bruger eller via telefoner, internet og lignende systemer. Eftersom hun husker og lærer af sine samtaler, så udvikler hendes personlighed sig over tid.

Et hovedtema i Blade Runner-universet er, hvad der tæller som henholdsvis maskine og menneske, og Joi lægger sig et sted midt i mellem. Hun har ikke en egentlig krop og siger gerne, hvad brugeren vil høre – men hun har tilsyneladende alligevel en egen vilje.

Foto: United International Pictures

Til venstre: Jacob Olrik og sexdukken Samantha, som han var "kæreste" med i en måned.
Ovenover: Sexdukken Mandy.

Foto af Sandy: Wikipedia (CC BY-SA 3.0).
Billedet er lavet om fra farve til gråtone.

gerne lave skræmmelovgivninger, der handler om at hugge nosserne af folk eller sende dem ud på en øde ø – men ingen vil bevilge penge til at undersøge, hvad der faktisk kan hjælpe pædofile.

Her kunne der ligge en opgave til Enhedslisten: At skaffe midler til forskning i forebyggelse og behandling af potentielt farlige og tabuiserede seksualiteter.

– Vi må finde ud af, hvad der sker i hjernen på mænd og kvinder, der begår overgreb, for det ved vi intet om. Der er vi middelalderlige. Og dét, synes jeg, er skræmmende! Ikke duk-

kerne, men at vi mangler viden, mens vi har en teknologisk udvikling, som går sindssygt stærkt.

Frygt ikke selve teknologien

Selvom Samantha virker som noget fra en sci-fi-film, minder Jakob om, at vores sex- og kærlighedsliv allerede er invaderet af teknologi. – Hvis du er single, bliver du kastet i armene på smarte apps, som fra dine SoMe-profiler ved, at du kan lide jazzmusik og piberygende fyre. Så de fyre får du præsenteret. Du får aldrig det frie valg, hvor kærligheden ikke allerede er reguleret af teknologi.

Samtidig handler en del af frygten for sexde-batterne om kønsstereotyper.

– Debatten om dukkebordellet går meget på, at dukkerne skulle forvrænge mandens skrantende syn på kvinden. At han skulle blive voldelig af at klaske en dukkes silikoneballer. Og fair nok, hvis man grundlæggende vil gøre op med den underholdende vold, der gennemsyner samfundet – men hvorfor reagerer man først, når det lige handler om mænds seksualitet? Her er folkedomstolen virkelig dobbeltmoralisk. Der er et kæmpe marked for vibratorer og dildoer, og sexlegetøj til kvinder anses for naturligt eller ligefrem progressivt. Men mænd, der har sexlegetøj? Det er ulækkert! De må være underlige i hovedet, siger Jakob.

– Men uanset hvad giver det ingen mening at kanalisere sin frygt over på sexrobotterne. De er jo bare redskaber. Det, vi skal være bange for, er mennesket! Hvad vi bruger redskaberne til og hvorfor. Det er vigtigt at skelne, for robotterne kan gøre noget godt for en masse mennesker. Den mulighed skal vi ikke lukke ned, bare fordi vi er bange for os selv.

FAKTISK SAMVÆRSROBOT

Sælrobotten PARO interagerer aktivt med mennesker. Den kan genkende sit navn, hilsner og ros og vender ansigtet mod den stemme, der taler til den. Hvis man kæler for den, så blinker den med sine lange øjenvipper og udstøder tilfredse babysællyde – men hvis man rører ved dens knurhår, vender den hovedet væk.

PARO er et interaktivt socialpædagogisk redskab, der bruges til især demente borgere. Robotten har vist sig velegnet til at stimulere kontakt og kommunikation, til at kalde på minder og følelser fra et levet liv og til at reducere angst i hverdagen. Samtidig er det idéen, at den kan give brugeren oplevelsen af at drage omsorg for og tage ansvar for et andet væsen.

Foto: Aaron Biggs CC-BY-SA-2.0

NÅR ROBOTTERNE BLIVER KLOGERE END OS

Hvordan sikrer vi, at AI-robotter bliver en fordel frem for en trussel? Rød+Grøn har talt med professor Lars Kai Hansen, der forsker i kunstig intelligens.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

Nyligt afdøde Stephen Hawking mente, at udviklingen af kunstig intelligens – såkaldt AI – er den største trussel, menneskeheden har stået overfor. Større end atombomben. Større end øko-krisen. Imens eksperimenterer optimistiske virksomheder med selvkørende biler, og hitserien Westworld ridser en fremtid op, hvor AI-robotter er blevet mere menneskelige end menneskene selv.

AI skal gøre os bedre – ikke overflødige

Uanset hvad må vi forholde os til, at computere på nogle områder er ved at indhente eller overhale os, mener Lars Kai Hansen. Han er professor ved DTU Compute og leder for sektionen for kognitive systemer, der forsker i AI.

- Vi forsøger at tænke mennesket ind i udviklingen, så maskinerne ikke bare stikker af, men i stedet kan hjælpe os til selv at udvikle os.

Som eksempel nævner han en AI-robot, der for nylig har slået verdensmesteren i det asiatiske spil "Go":

- Først lykkedes det computeren at besejre europamesteren. Han fik så mulighed for at spille med computeren i et halvt år, så den kunne blive bedre og vinde over verdensme-

steren. Men i øveperioden blev også den menneskelige europamester så meget bedre, at han gik fra at være nummer cirka 600 på verdensranglisten til at blive nummer 300! Det viser, hvad vi ønsker os af AI. Vi vil ikke have en maskine, der sparker mennesker ud af førersædet. Vi vil have en maskine, der får os til at gøre ting, vi allerede er gode til, endnu bedre.

Bevidstheden mangler

I dag kan selv billig elektronik gøre det samme som en godt begavet person, når det handler om at lægge tal sammen. Her er udviklingen gået enormt hurtigt. Omkring 2. Verdenskrig var 'computere' mennesker ansat hos for eksempel forsikringsselskaber til at regne på risici og præmier. De var typisk kvinder og udgjorde en kæmpe andel af medarbejderstaben. I dag kan de erstattes af én eneste bordcomputer. Et andet sted, hvor udviklingen er gået hurtigt, er på internettet. Her vrirler det med AI-robotter, der for eksempel skal hjælpe med at finde mere relevante søgesvar til os.

Der vil imidlertid gå lang tid, før vi ser AI-robotter, der kan fungere som kunstige mennesker.

- Der er masser af ting, som AI ikke er gode til, men som en fem-årig sagtens kan finde ud af. Hvis du vil bruge et ord fra psykologien, så er det bevidstheden, der stadig mangler. Det, der får tingene til at hænge sammen, forklarer Lars.

Som eksempel giver han den avancerede robot Hal fra Stanley Kubricks filmklassiker "Rumrejsen 2001":

- Den lærer sig selv at mundaflæse – det er én af de ting, som AI er bedre til end os. Derfor

kan den følge besætningens samtale, når de tror, at den er uden for hørevidde. Men Hal drager de helt forkerte konklusioner, for han mangler sund fornuft. Selvom AI kan afkode lyde og billeder, kan de nemlig endnu ikke sætte indtrykkene sammen med den basisviden og de langsigtede planer, der ligger i alle os mennesker.

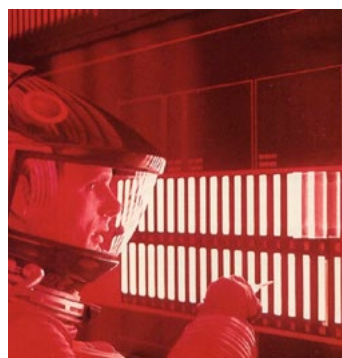
Brug for politisk styring

Lars er overbevist om, at det store AI-gennembrud nok skal komme. Derfor ligger der en styringsopgave hos politikerne.

- Nu er jeg en moden mand, så der er grænser for, hvor galt det kan nå at gå i mit liv. Men jeg er enig med Hawking i, at vi skal passe på, og Danmark er et af de steder i verden, hvor vi har overskud til at tænke os om. Derfor bør vi gå foran som et godt eksempel ved at indføre ret restriktive AI-regler. På nogle områder er det åbenlyst, at vi bør regulere. Jeg tænker specifikt på AI-våben. De kan uden tvivl blive smartere og mere præcise, men de kan stadig slå en masse civile ihjel. Den usikkerhed er grunden til, at vi har restriktioner på udviklingen af biologiske, kemiske og atomvåben. Det bør vi også have på AI-våben.

Det handler dog ikke kun om at begrænse udviklingen.

- Vi skal ikke være et nationalmuseum eller bange for at lave forretninger. Men vi skal have den lange synsvinkel med, så forretningerne stadig er fornuftige om ti eller hundrede år. Derfor kan vi ikke bare rende i røven på lande som Kina, der forsker uden mange etiske overvejelser eller respekt for individet, påpeger Lars og fortsætter:

FIKTIV AI-ROBOT

Rumskibet i "2001: A Space Odyssey" (1968) styres af den Heuristisk programmerede Algoritmiske computer bedre kendt som HAL 9000. Den indbyggede AI-computer vedligeholder skibets systemer, men kan også tale, fortolke følelser og spille skak. Da regeringen beordrer HAL til at lyve over for besætningen, strider det mod HALs hoveddirektiv om at videregive præcis information. Resultatet er en konflikt i HALs programmering, et såkaldt H. Mobius Loop, som HAL forsøger at slippe ud af ved at sabotere den antenne, der muliggør sand såvel som falsk kommunikation. Derfor drøfter besætningen at slukke for HAL. Imidlertid mundaflæser HAL deres planer og slår, i en slags selvforsvar, besætningen ihjel.

Foto: United International Pictures

Agent Smith fra "The Matrix"-filmene er et yderst slagkraftigt eksempel på, hvordan teknologien kan bekæmpe menneskeheden.

Foto: Warner & Metronome

- I Danmark har vi allerede et Etisk Råd, der for eksempel afvejer hensynet til borgernes privatliv med den gavn, medicinsk forskning kan få af patientdata. På samme måde skal vi afveje, hvordan vi får fordelene ved AI - af at maskiner kan afkode menneskers behov og længsler - uden at det bliver brugt til at styre

folk som marionetter. Vi skal beslutte, hvor snittet skal ligge. Og dét skal besluttes på folketingsniveau. Det må vi ikke overlade til virksomhederne.

Rettigheder til robotter

Dystopierne opridset af Hawking og Kubrick handler om at beskytte mennesker. Hvis man følger med i Westworld, hvor mennesker voldtager og myrder AI-robotter for sjov, er det nærliggende at spørge, om det kan blive relevant også at beskytte robotterne.

- Hvis det lykkes at gøre AI ikke blot bevidst, men også selvbevidst, så kan man sagtens forestille sig, at robotter skal have nogle rettigheder. Men det handler meget om, hvordan vi mennesker kommer til at se på dem. Den amerikanske sprogfilosof Steven Pinker taler om

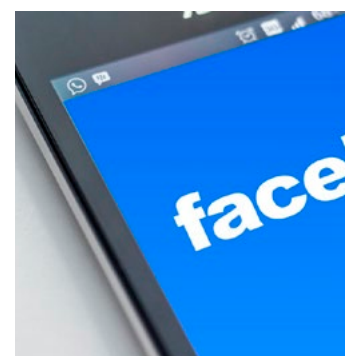
menneskets voksende 'empathicirkel'. I gamle dage havde man empati med sin klan, sin stamme, sin slægt. På grund af kulturudveksling og samarbejde er cirklen siden udvidet til nationalstaten og endnu længere - om end den i øjeblikket måske nok skrumper lidt igen. Én af de ting, der er sket, er, at cirklen er begyndt at rumme dyr. I dag mener vi klart, at dyr har nogle rettigheder. Hvis robotter en dag bliver som for eksempel dyr, så kan de muligvis også komme ind i empathicirklen og få krav på en form for beskyttelse, mener Lars.

- Men det er igen et sted, hvor vi skal tænke langsigtet og spørge os selv, hvor vi er: Er AI-robotterne bare instrumenter? Så har de ingen rettigheder. En græsslåmaskine har ikke rettigheder. Men har de en form for selvstændig identitet, så er det måske en anden historie.

FAKTISK AI-ROBOT

"Balls have zero to me to me to me to me to me to me to me to me to me to." Det lyder sort, men er logik for AI-robotter. I 2017 satte Facebook to af slagsen til at forhandle med hinanden om den bedste deal. Scenariet skulle gøre de to såkaldte chatbots bedre til at almindelige samtaleteknikker, så man på sigt kan skabe bedre kommunikation mellem mennesker og AI-robotter.

Imidlertid havde forskerne kun programmeret deres chatbots til at føle sig belønnede, hvis de opnåede den gode deal. De følte ingen særlig belønning ved at chatte på engelsk. Derfor begyndte de at opfinde deres eget sprog, som var mere effektivt og logisk for en AI-robot - men ikke forståeligt for mennesker.

HØJSPÆNDT OPRØR I JYSKE BYER

Planer om at opføre 500 store elmaster i Syd- og Vestjylland har fremkaldt voldsomme protester i selv små, fredsommelige landsbyer. Indbyggerne kræver, at den nye "el-motorvej" til Tyskland graves ned.

● Aktivisme

Reinout Bosch, Enhedslisten Nordvest

Først var der aftalt at stille hundrede stole frem. Da det viste sig at være for lidt, fordoblede man antallet. Og selv efter endnu en fordobling af sæderne, var der ikke siddepladser nok til alle de fremmødte. Det var i Bredebro i Sønderjylland. Men også i Ribe, Varde og Videbæk var flere hundrede vrede borgere mødt op. I Endrup ved Esbjerg talte man to hundrede hoveder, mens man i landsbyen St. Emmerske kunne konstatere, at alle landsbyens familier var kommet til møde.

Møderne strakte sig langt op af den jyske vestkyst og fulgte således den linje, hvorpå energi- og forsyningsministeren planlægger at opføre 500 store elmaster over en strækning på 175 km.

Storpolitiske interesser

Hvad der skulle have været informationsmøder, indkaldt af det statsligt ejede selskab Energinet, udviklede sig hurtigt til veritable protestmøder. Det er især den visuelle forurening, som vestjyderne bekymrer sig om. For det er ikke hvor som helst, at de tredive meter høje elmaster skal trække kabler gennem horizon-

ten. Mange steder skal masterne opstilles i beskyttede naturområder med konsekvenser for naturindholdet og fuglelivet. Det har fået både Nationalpark Vadehavet og Dansk ornitologisk forening til at protestere mod byggeplanerne. Alle steder vil man have kablerne i jorden.

Højspændingsledningerne en del af det store Viking Link-projekt, som Rød+Grøn tidligere har beskrevet (i november 2017). Viking Link er et søkabel, der skal transportere el fra Danmark til England. Et elkabel, der i promoveringsvideoen beskrives som et centralt led i det europæiske energimarked. Det er altså storpolitiske interesser, der er skyld i modstanden. En modstand, der kun øges, når det bliver tydeligt, at kablerne primært skal bygges for at kunne transportere el fra de tyske kulkraftværker over Nordsøen, som et led i den europæiske energistrategi.

Modstand på tværs af partier

Vreden over byggeplanerne har nu spredt sig fra borgermøderne og langt ind i det politiske

system. I Esbjerg og Varde har et enigt byråd afvist tanken om at opføre højspændingsledninger. Også i Kommunekontaktrådet i Midtjylland, der er et samarbejdsorgan for de midtjyske kommuner, har man afvist planerne.

Mens modstanden eksisterer på tværs af partier, er det i det vestjyske afgørende, at det også er en alliance af venstrefolk, der protesterer. Med sig har de tidligere ministre Hans Chr. Schmidt og Carl Holst. Her argumenteres der for, at regeringens planer om sænkninger af elafgiften skal finansiere nedgravningerne.

- Alle der kan protestere, har protesteret, lyder det fra Jørn Vedel Eriksen der repræsenterer Enhedslisten i Herning.

Det gælder også Enhedslisten på Christiansborg. Den 11. januar havde Søren Egge Rasmussen indkaldt energi-, klima- og forsyningsminister Lars Chr. Lilleholt til samråd. Her var det den grønne dagsorden, der fyldte. Søren Egge Rasmussen foreslår, at man bruger de 11 mia., som højspændingsledningerne vil koste, på grøn omstilling:

- Vi har brug for en elektrificering af samfundet, så vi udnytter den stigende mængde vindkraft i fjernvarmen og transporten, siger han og uddyber:

- Danskerne har betalt for udbygningen af den vedvarende energi via tilskud. Vi bør have alle fordelene af den vedvarende energi, i stedet for at elhandlere kan øge deres fortjenester.

Som opfølgning på borgerprotesterne har Søren Egge Rasmussen indkaldt ministeren til et nyt samråd. Her vil der konkret bliver spurgt ind til muligheden for at få gravet kablerne ned på hele strækningen.

» Danskerne har betalt for udbygningen af den vedvarende energi via tilskud. Vi bør have alle fordelene af den vedvarende energi, i stedet for at elhandlere kan øge deres fortjenester.«

Søren Egge Rasmussen, energiordfører for Enhedslisten

En række af Folketingets politikere på besøg i Varde. Her mødtes de med nogle af de mange, der har protesteret mod opførelsen af 500 kæmpe elmaster.

Foto: Søren Egge Rasmussen

HVOR ER VORES UNGE KAMMERATER?

Hvis vi vil engagere flere unge i Enhedslisten, må vi tage fat i partikulturen.

● Lokalafdelinger

Marianne Pacarada, regional organisationskoordinator i Syddanmark

"Vi mangler flere unge kræfter". Sådan lyder det ofte ved Enhedslistens afdelingstræf, kurser og andre arrangementer. Det gælder både i større og mindre afdelinger.

Dalende ungdomsengagement i politiske spørgsmål er et generelt problem. Hvis vi vil analysere det nærmere, kunne udgangspunktet være FN's rapport om emnet. Eller vi kunne vælge at se det som et strukturelt problem, der handler om, at især mindre afdelinger ofte ligger i mindre byer, hvor der er færre unge i det hele taget – og mange af dem, der kommer fra små byer, rejser til større byer pga. uddannelse. Endelig kunne vi rette blikket derind, hvor det gør ondt: Vi kunne se på, hvordan vi tager imod unge og nye medlemmer.

På lige fod i partidemokratiet

Rose Bach Christiansen på 18 år fra Svendborg, Nina Maegaard Sharar på 29 år fra Nordvest, Jeppe Studtmund Andersen på 19 år fra Skanderborg og Frederik Julius Dahler på 20 år fra

Nordvest er alle unge og forholdsvis nye i vores parti. Og så har de det til fælles, at de næsten med det samme blev meget aktive i det politiske og aktivistiske arbejde.

– I stedet for at synes, at alt var for galt, måtte jeg prøve at være med og få en fornemmelse indefra, fortæller Nina, som har været aktiv siden sin indmeldelse.

Hun vægter, ligesom de andre tre, oplevelsen af at blive taget godt imod i sin respektive afdeling; at blive mødt med tillid og frihed til at lave det, man brænder for som ung.

En anden vigtig faktor for de fire unges engagement er, at de har fået mulighed for at deltage i kurser og arrangementer – og at de bliver opstillet som kandidater og til tillidsposter. Nina fungerer for eksempel som kontaktperson, og både Jeppe og Rose har været opstillet til kommunalvalget:

– Det var stort for mig, og det gjorde, at jeg følte mig forpligtet til en opgave. Jeg får lov til at deltage i partidemokratiet på lige fod med alle andre.

Gammel partikultur

Midt i oplevelsen af at blive taget seriøst af garvede medlemmer opstår der imidlertid også problemer med partikulturen. Alle nævner, at det er svært at følge med, når bølgerne går højt og gamle konflikter kommer op til overfladen. Som Rose siger:

– Alle kender hinanden, og mange samtale-

referencer går laaaangt tilbage...

At Enhedslisten består af store historier og traditioner udmønter sig også i, at vi kan have svært ved at rykke os fra den måde, vi mødes på.

– Jeg tror, der skal arbejdes med en mere inkluderende mødekultur, mener Jeppe og tilføjer, at vi skal mere ud af mødelokalerne og ud på gaden, hvis vi skal have aktiveret ungdommen. Han blev selv fan af Enhedslisten, da han i fjernsynet så Johanne Schmidt-Nielsen jonglere med spaghetti på Folketingets trappe.

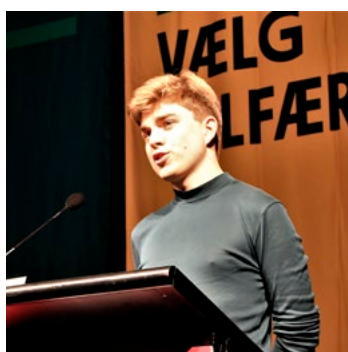
Engagér folk, hvor de er

Det er en strategi, Frederik bakker helt op om:

– Min generation finder ikke de røde faner frem, fordi de snubler over nogle bøger på biblioteket. Næh, hvis vi skal have de unge med, så må vi løfte blikket fra bøgerne og gå ud og engagere folk, hvor de er!

Og der er måske den største hurdle: at det er sværere at tage godt imod ændringsforslag til det, "vi plejer", end at tage imod nye kræfter. Det er svært at respektere partiets store historier – uden at vi lukker os om os selv. Det er ligeledes svært, når det handler om at inddrage medlemmer uden populisme.

Men måske det er værd at prøve at balancere i processen med at overdrage det politiske arbejde til yngre kræfter. Revolutionen er jo desværre ikke lige rundt om hjørnet, så det er nok de nye generationer, der kommer til at føre den.

» Hvis vi skal have de unge med, så må vi løfte blikket fra bøgerne og gå ud og engagere folk, hvor de er!«

Frederik Julius Dahler
20 år fra Nordvest

» Jeg tror, der skal arbejdes med en mere inkluderende mødekultur «

Jeppe Studtmund Andersen
19 år fra Skanderborg

» Det var stort for mig, og det gjorde, at jeg følte mig forpligtet til en opgave. Jeg får lov til at deltage i partidemokratiet på lige fod med alle andre«

Nina Maegaard Sharar
29 år fra Nordvest

» Alle kender hinanden, og mange samtale-referencer går laaaangt tilbage...«

Rose Bach Christiansen
18 år fra Svendborg

1968 – ET IKONISK ÅR MED EN SELEKTIV HUKOMMELSE

I år fejres 50-året for 68-oprøret, men alt for mange steder skrives kvindebevægelsen ud af fortællingen.

● Ungdomsoprøret

Gunna Starck, Rød+Grøn

Mange 68'ere taler på mystisk vis kvindebevægelsen ud af ungdomsoprøret, selvom det på mange måder var den bevægelse, der satte flest varige spor. Når man påpeger dette, sålyder det nølende: "Jo, det var da også vigtigt..."

Anerkendelse under bæltstedet

Jeg blev student i 1967 og startede i september, lige som alle de andre, på sociologi. Der var frit optag på Københavns Universitet, men vi var alligevel ikke flere, end at rektor kunne trykke Danmarks kommende elite i hånden. Kun 10 procent af en årgang blev studenter, og det var ikke tilfældige 10 procent, hvilket nogle af os fandt så pinligt, at vi hverken kom til håndtrykket eller gik med den hue, som min gamle mor-mor af sin aldersrente havde købt til familiens første student.

Jeg kom pænt til forelæsningerne, hvor nogle positivistiske herrer forklarede, hvordan klassesamfundet – det hed socialklasser – var opbygget, og hvordan verden hang sammen. Når man passerede nogle af dem, kunne man være heldig at få et anerkendende klap bagi.

Det ulmede lidt, inden det eksploderede i maj 68, hvor nogle herrer fra psykologi, medicin, dansk m.fl. kom på besøg for at fortælle, hvordan klassesamfundet, den internationale undertrykkelse og det autoritære professorvælde var opbygget. Og hvordan verden hang sammen. Der var ikke noget om køn. Vi sad i Kongens Have på kanten af det tørlagte springvand, mens en af mændene stod i midten og holdt opildnende taler. Her kunne man, udover klap bagi, også høste anerkendelse for sine højere siddende attributter. Således opildnede besatte vi instituttet i Rosenborggade (hvor brd. Price nu har en dyr restaurant, der serverer herreretter) og smed professoren og hans lakajer ud.

Fra rødstrømper til #metoo

Der var uendelige møder i døgn drift, der kom indrømmelser fra universitetsledelsen, der blev ikke undervist, og jeg fattede intet andet, end

at kvinderne mest lavede te til revolutionen. Derfor ulmede det også blandt en del af kvinderne. Uligelønnen gik op for os. Der blev arrangeret abortrejser til Polen og organiseret pres for fri abort. Snakken om professorvælde blev afløst af demonstrationer for kvindefrigørelse, ligeløn, fri abort og, måske vigtigst, af kvindesnak om mødre, kønsrollemønstre, krop og undertrykkelse.

Ligeværd og seksuelle mønstre afløste spørgsmålet om autoritet, lærere og elever, for det hele kunne lige så godt anskues som et spørgsmål om køn. Det var ikke "bare" min krop, mit forhold til min mor, mig, der følte mig jokket og gramset på. Det var et fælles anliggende, nogle fælles oplevelser af at blive holdt i skruestik hos halvdelen af befolkningen på tværs af klasse, geografi og alder. Det er dén kollektive erkendelse, som #metoo i dag har genopfundet på et begrænset område.

Elefanter glemmer også

Hanelefanterne tumlede videre gennem 70'erne og havde svært ved at glemme deres stjernestund fra maj '68. Nogle røg helt over på højrefløjen, andre blev passive eller gjorde statskarriere, atter andre videreførte de glade

SIVIL: KOMMUNIKATION MED SOCIAL BEVIDSTHED

På Amager ligger Danmarks første og indtil videre eneste socialøkonomiske kommunikationsbureau. Rød+Grøn har besøgt virksomheden.

● Socialøkonomiske virksomheder

Eva Hyllegaard, Rød+Grøn

Det virker ikke tilfældigt, at SIVIL har adresse i hjertet af Sundholm – et område, der huser mange socialt udsatte mennesker. Camilla Schwalbe er partner og rådgiver i SIVIL, mens Karina Willumsen er kommunikationsrådgiver. Begge er uden tvivl ildsjæle.

Kommunikation med værdi

SIVIL er sat i verden for at levere kommunikation med et tydeligt værdiafsæt, forklarer Camilla Schwalbe. Men hvad betyder det konkret?

– Vi arbejder kun med organisationer, virksomheder, enkeltpersoner og kommuner, som har et værdidrevet formål. Det vil sige, at de ikke kun er optaget af den økonomiske bundlinje, men også af den sociale- og bæredygtige bundlinje. Jeg plejer at sige, at vi arbejder med hjernen, men mindst lige så meget, hvis ikke mere, med hjertet, forklarer hun.

– At vi er socialøkonomiske betyder desuden, at vi har nogle økonomiske forpligtelser i forhold til de penge, vi tjener. Vi skal geninvestere dem i sociale initiativer eller direkte i vores virksomhed. Og så tager vi borgere ind, som er på kanten af arbejdsmarkedet, og hjælper dem med afklaring af arbejdsevne i forhold til f.eks. flexjob eller revalidering.

Indignerede kommunikatører

Arbejdet i SIVIL er todelt. Virksomheden er dels et kommunikationsbureau, dels en social entreprenør, forklarer Karina Willumsen:

– Vores kommunikationsydelser er mange. Hele spektret, faktisk. For inden for vores felt kræver kunderne ofte mange indsatser, der kan understøtte en større strategi. Et eksempel på vores sociale entreprenørskab er "Civilsamfundets Fællesdag", som vi lige har lanceret sammen med TuborgFondet og Altinget. Her er SIVIL initiativtager, udvikler og eksekverende kraft i et forsøg på at samle civilsamfundets unikke forgreninger i et handlefællesskab.

Det mangefacetterede arbejde betyder, at SIVILs ansatte skal have overblik over andet og mere end kommunikationsredskaber.

– Vi ved, hvad der rører sig på beskæftigelsesområdet, både strukturelt, lovgivningsmæssigt og politisk. Vi kender satspuljen og kommunernes refusionsordninger. Vi ved, hvordan området fungerer, og dét skaber tryk hos vores kunder. Vores kunder siger tit, at det er rart at arbejde med os, fordi der ikke er så mange mellemregninger. Derudover adskiller vi os selvfølgelig ved at være socialøkonomiske og tilsyneladende det eneste bureau i branchen med overenskomst! siger Camilla Schwalbe med slet skjult undren.

Hvad er drømmen for fremtiden?

Det sociale aspekt er nok en årsag til, at SIVIL har en særlig type ansatte.

– Vi er alle kommunikatører, men vi er først og fremmest indignerede mennesker. Vi har samfundssind og har været tæt på det deltagende, demokratiske Danmark i mange år. Her adskiller vi os måske fra andre kommunikationsbureauer, mener Camilla Schwalbe.

Karina Willumsen nikker og tilføjer:

– Vi håber, at mange andre vil tage den socialøkonomiske model til sig. Vi vil gerne være en slags rollemodel for, at man kan lave noget samfundsnyttigt og tjene nogle penge, som man så kan geninvestere i den sociale og bæredygtige bundlinje i vores samfund.

» Vi er alle kommunikatører, men vi er først og fremmest indignerede mennesker. Vi har samfundssind og har været tæt på det deltagende, demokratiske Danmark i mange år. Her adskiller vi os måske fra andre kommunikationsbureauer«

Camilla Schwalbe,
partner og rådgiver i SIVIL

SOCIALØKONOMISK VIRKSOMHED

'En privat virksomhed, der driver erhverv med det formål – gennem sit virke og indtjening – at fremme særlige sociale og samfundsgavnige formål'.

Kilde: socialvirksomhed.dk

Foto: Flickr.com – Renaud Camus(CC BY 2.0)

dages kampe i fraktionskrige, der ødelagde venstrefløj og fortsatte, som var intet hændt. Det er de sidste fortællinger, der i dag er blevet til historien om '68.

Kvinderne og hippierne er derimod talt ud af begivenhederne eller reduceret til identitetspolitik og Peace, Love and Understanding. Vores største sejr var, når husmoderen i Vestdanmark sagde: "jeg er ikke rødstrømpe, men...". Og det sagde hun!

Det ulmede lidt, inden det eksploderede i maj '68, hvor nogle herrer fra psykologi, medicin, dansk m.fl. kom på besøg for at fortælle, hvordan classesamfundet, den internationale undertrykkelse og det autoritære professorvælde var opbygget. Og hvordan verden hang sammen. Der var ikke noget om køn.

KOM MED PÅ INTERNATIONAL UNGDOMSLEJR

I juli har SUF fornøjelsen af at afholde dette års internationale socialistiske ungdomslejre – ISUL. Det bliver en uge med unge kammerater fra hele verden, hvor vi diskuterer politik, erfaringsudveksler og lærer hinanden bedre at kende.

● **Nyt fra SUF**
Rune Popp

På programmet er bl.a. temadage om LG-BTQAI-politik, feminisme, anti-racisme og øko-socialisme. På de enkelte dage er der en lang række workshops knyttet til hovedemnet og et fælles oplæg for alle deltagerne. Blandt de mange workshop-emner er kvindestrejken i den spanske stat, hvor over fem millioner nedlagde arbejdet den 8. marts. Studenterorganisation i Frankrig og blokader som kampskridt i klimakampen (Ende Gelände og Hambacher Forst) er andre spændende emner.

Derudover er der selvorganiserede pladser for kvinder, racialiserede og LGBTQAI-personer. Her diskuteres den undertrykkelse, grupperne udsættes for, og hvordan man kan gøre op med den. Det er også her, kvindefesten og

queerfesten planlægges, der for mange er lejrens højdepunkter.

Selvorganiseret lejr

ISUL er en helt igennem selvorganiseret lejr. Vi står selv for at arrangere, afvikle og styre den på demokratisk og solidarisk vis. Vi lægger selv det politiske program og deler de politiske og praktiske opgaver på lejren mellem os. Det betyder, at der er plads til en masse vilde idéer, som giver lejren et helt særligt liv. Vi synes desuden, at det er et princip, som deltagerne lærer meget af.

For os betyder solidaritet blandt andet, at deltagerprisen på lejren og priserne i baren er reguleret efter, om man kommer fra et land

Vi kommer til at diskutere, til vores hjerner er møre, danse til vi segner og råbe kampråb til vi bliver hæse. Men ikke mindst kommer vi til at have lange snakke om alt fra uddannelsesnedskæringer og strejker over fabriksbesættelser og brud med markedet, til hvordan man får glimmer ud af sit hår efter queerfesten.

med stærkere eller svagere økonomi. Derfor kan man, hvis man har mange penge, betale mere, så kammerater med færre penge kan betale mindre. Det gør det muligt for vores kammerater fra lande med lavere indkomster at rejse til Danmark og deltage i lejren.

Kom med!

Vi kommer til at diskutere, til vores hjerner er møre, danse til vi segner og råbe kampråb til vi bliver hæse. Men ikke mindst kommer vi til at have lange snakke om alt fra uddannelsesnedskæringer og strejker over fabriksbesættelser og brud med markedet, til hvordan man får glimmer ud af sit hår efter queerfesten.

Hvis det lyder helt vildt spændende, kan du læse mere på SUFs hjemmeside. Hvis du slet ikke kan få nok, er der også mulighed for på forhånd at byde ind med bidrag til lejren – f. eks. med et oplæg eller ved at tage dine venner med på lejren.

INFO OM ISUL

Hvornår: 22.-28. juli
Hvor: Billund
Hvad: Ungdomsfront.dk/isul18

ISUL er en helt igennem selvorganiseret lejr. Det betyder, at der er plads til en masse vilde idéer, som giver lejren et helt særligt liv.

Fotos: SUF

SPROGET HAR MAGT OVER HJERNER OG HJERTER

Højrefløjen har alt for længe haft monopol på at bruge sproget politisk – det gør Enhedslisten nu noget ved. Et spritnyt udvalg skal tage sig kærligt af den måde, vi formidler vores budskaber på.

● Nyt udvalg

Initiativgruppen bag Sprog- og Kommunikationsudvalget (SKU)

Når højrefløjen går til kamp for skattelettelse, så virker ordkonstruktionen, hvor "skat" og "lettelse" er koblet sammen, på flere planer. Alle ved, at man føler lettelse, når en byrde, en lidelse bliver fjernet. Så indirekte, men ganske tydeligt, får du to budskaber, nemlig at skat er noget ondt – og at de, der vil give dig lettelsen, er gode. Samtidig viser moderne forskning, at vores hjerner reagerer stærkt på ord, som er forbundet med følelser (som her lettelse), for det er i høj grad gennem følelser, vi opfatter verden. Når du hører ordet skattelettelse tilpas mange gange, bliver der simpelthen skabt en permanent forbindelse i din hjerne, som auto-

matisk får dig til at se skat som noget stygt.

Så når vi i Enhedslisten tordner mod skattelettelse, så skyder vi i den grad os selv i foden. Vi er de onde, der ikke vil give folk en lettelse. Og ved at bruge ordet skattelettelse modarbejder vi vores eget budskab. For med sin følelsesmæssige ladning er ordet langt stærkere, end alle vores saglige argumenter. I stedet burde vi svare igen med et andet billede såsom: "De tager fra fælleskassen!". En sådan metafor taler til folks følelser og giver samtidig et præcist billede af, hvad skatten i virkeligheden er: et fælles gode.

Værdier, ærlighed og følelser i front

Vi på venstrefløjen taler generelt til menneskers hjerner ved at bruge gode, intellektuelle argumenter og fremlægge gennemarbejdede analyser. Problemet er bare, at hvis det er det eneste redskab, vi har i værktøjskassen, så opnår vi ikke den opbakning til vores politik, som den fortjener. Vi må lære også at tale til menneskers hjerner og ikke være bange for at bruge ord, der skaber billeder, som appellerer til sanser og følelser. Den slags billedsprog folder sig nemlig ud i modtagerens hjerne og påvirker holdninger og adfærd på en helt anden måde

end argumenter, tal og statistik. Det handler ikke om manipulation, men om at sætte vores værdier i front på en måde, så de vækker både følelsesmæssig og fornuftbaseret genklang.

Højrefløjen har for længe siden erkendt, at for at nå ind i menneskers hjerner og påvirke deres holdninger, så går vejen gennem at tale til deres følelser med et effektivt billedsprog, metaforer. Som reklamefolk altid har gjort det. Eksemplerne på effektiv og manipulerende højrefløjs-retorik er mange. Tag begrebet "café-penge": med et snuptag bliver SU til en overflødig luksusydelse til forkælede unge. Eller det relativt nyopfundne udtryk "kernevefærd". Det skal selvfølgelig legitimere og faktisk gøre det til noget positivt at skære i vores velfærd. For normalt forbinder man jo ordet "kerne" med noget, der indeholder saft og kraft – så hvem har brug for mere?

Hvis du vil være med til at give Enhedslistens værdier en gang billedskabende hjertemassage og samtidig har lyst til at få masken af højrefløjens manipulerende metaforer, så tag med til Sprog- og Kommunikationsudvalgets stiftende møde 2. september (se annoncen på side 31).

Læs mere på: sku.enhedslisten.dk

NYT FRA HOVEDBESTYRELSEN

Ambitiøse arbejdsgrupper på plads

Den nyvalgte hovedbestyrelse holdt sit første "rigtige" møde som internat den 26.-27. maj i Horsens.

Gunna Starck,

Medlem af Enhedslistens hovedbestyrelse

Der var en lang og tæt dagsorden, som i høj grad tog sigte på at bestyrelse de arbejdsgrupper, der skal udmønte den arbejdsplan, som årsmødet har vedtaget. Derudover var der valg til forretningsudvalg og en række andre poster. Hverken arbejdsgrupperne eller hovedbestyrelsen kommer til at mangle noget at beskæftige sig med frem til årsmødet i 2019.

Dagsordenen havde dog også plads til at få godkendt køreplanen for EU-valgkampen samt nogle mere overordnede drøftelser om den politiske situation,

hovedbestyrelsens opgaver og vigtigste diskussioner 2018-19 og samspillet mellem hovedbestyrelsen og folketingsgruppen. Det var alle spændende emner, som vi ikke blev færdige med, og som også fremover vil blive vendt, da der var mange forskellige holdninger og synspunkter.

Hertil kom et kursus i konflikthåndtering med henblik på at håndtere uenigheder uden at blive personlig.

Der bliver nok at se til

Hovedbestyrelsesmødet var præget af god vilje og opmærksomhed i forhold til at lytte til hinanden, men det vil det første hovedbestyrelsesmøde nok ofte være. Der er lagt et højt ambitionsniveau med hensyn til antallet og omfanget af arbejdsgrupper. Der blev nedsat følgende grupper:

FT-valgkampsgruppe. Grønt Handlingsprogram. Skrivegruppen om glo-

baliseringsprogram. Borgerløn. Feministisk handlingsplan. Økonomiarbejdsgruppe. HB's organisatoriske arbejdsgruppe. Enhedslistens medlemsuddannelser. Partiskat. Opstilling af spidskandidater. Bevægelsesarbejdet. Ungdomsarbejdet. Venstrefløjsmedie. Aktiv klimagrupper. Bogprojekt om Enhedslistens historie.

Da ingen grupper har under tre medlemmer og de fleste grupper en del flere, kan den vakse læser regne ud, at alle hovedbestyrelsesmedlemmer har mindst tre grupper, så der bliver nok at se til. Om det holder, må tiden vise. Under alle omstændigheder skal hovedbestyrelsen "til eksamen" på årsmødet i 2019, når arbejdsgrupperne præsenterer deres arbejde og forslag til beslutninger.

Det blev vedtaget, at arbejdsgrupperne kan inddrage andre end medlemmer af hovedbestyrelsen.

Indlæg til debatten sendes til debat@enhedslisten.dk og må højst fylde 2.000 enheder (inkl. mellemrum). Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte eller returnere indlæg, der overskrider denne grænse. Forfatterens navn angives med navn og lokalafdeling, evt. tillidshverv i Enhedslisten. Indlæg bringes så vidt muligt i det førstkommande nummer, efter det er modtaget.

Redaktionen

INTERNATIONALT

Syrien

Flemming Larsen,
Sorø

På årsmødet i 2012 vedtog Enhedslisten "Resolution om FN, fredsarbejde og konfliktløsning" – et vigtigt dokument, som jeg vil opfordre alle med udenrigsinteresse til at sætte sig ind i. Anledningen var dengang diskussionerne i Enhedslisten om interventionen i Libyen i 2011.

Jeg mener, at Søren Søndergaards udtalelser i P1 Debat d. 12. april er i strid med denne vedtagelse. Søren udtaler: "Hvis der kan laves en målrettet aktion mod Assad og det regime, han bygger på, er vi for det." Dette 'vi' kan ikke bygge på nævnte resolution, der om FN-missioner bl.a. siger: "... og må ikke føre til indgriben i en borgerkrig på den ene af parternes side."

Umiddelbart efter siger Søren: "Assad skal jo fanges, det er jo klart, altså, Assad er en krigsforbryder." Kan det virkelig passe, at Søren mener, der skal handles, som der blev gjort i Libyen og Irak: diktatorerne blev fanget – og myrdet!!! Skal vi opfordre til den slags indgriben mod de diktatorer, som

Vesten ikke kan lide? Og hvem skal så fange og straffe krigsforbryderne i Israel, som har forårsaget ufattelige lidelser for palæstinsere? Og hvad med krigsforbryderne Blair, Bush og Fogh og deres Irak-løgne?

Jeg har ingen respekt for Assad og hans gerninger, men jeg har respekt for vores vedtagne resolution, som lægger vægt på freds- og konfliktløsning og opfordrer til ikke at overse stormagters imperialistiske interesser i lokale konflikter. Også jeg mener, at vi skal støtte de demokratiske kræfter i området samt det hårdt prøvede kurdiske folk, men det skal gøres på en måde, der ikke gavner Vestens imperialistiske interesser i Mellemøsten og – sammenhængende hermed – Israels tilsyneladende ønske om konstant udvidelse af sit territorium.

Jeg har kæmpe respekt for Sørenns arbejde for Folkebevægelsen i EU-parlamentet. Men jeg synes, at vores udenrigspolitik er ved at køre af sporet i øjeblikket og savner helt utroligt en bedre koordinering mellem folketingsgruppen og det arbejde, der udføres i partiets internationale udvalg.

Nicaragua i oprør

Mads Lundwall,
Indre Nørrebro – den røde firkant

I øjeblikket er Nicaragua i oprør. Det har ikke samme betydning for Latinamerika som det økonomiske og politiske sammenbrud Venezuela oplever i øjeblikket, men det er mindst ligeså ideologisk vigtig

tigt at have en klar holdning til. Nicaragua har med Sandinismen været et forbillede for ikke bare Latinamerika, men i årtier et håb for en antiliberalistisk model for Latinamerika af overordentlig stor betydning.

Der har dog fra enhedslisten ikke været nok fokus på den ud-

vikling Sandinistpartiet har gennemgået siden revolutionen i 1979. Det har desværre ikke været et kønt syn. Det begyndte i det små med den såkaldte Piñata – fødselsdagsfest i 1990, hvor en del af statens ejendom blev delt ud til privatpersoner. Ganske vist var det i høj grad middel og underklasse der fik dele af beslaglagte værdier fra det tidligere diktatur, men det var under alle omstændigheder ikke rart at se på.

Og siden er det blevet værre, og staten er i dag ikke i hænderne på et hverken demokratisk endsige socialistisk system, men på det nærmeste ejet af den sandinistiske præsident Daniel Ortega og hans nærmeste familie, ligesom landet er blevet korruperet i uhyggelig grad.

De sidste par uger har det ført

til en folkelig protest mod en pensionsreform, der dog nu er trukket tilbage. Men den sandinistiske stat – læs Daniel Ortegas magtapparat – satte ind mod den studenterledede bevægelse med et uhyggelig magtmisbrug der har kostet mindst 60 dræbte og flere hundrede sårede. Og vi har set uforståelige billeder af politi og militær der skyder direkte mod ubevæbnede, fredeligt demonstrerende studerende.

Disse protester fortsætter, og er på vej mod et egentligt folkeligt oprør. Det er vigtigt at Enhedslisten klart siger fra overfor magtmisbruget og korrumpningen af Sandinistpartiet. Også selvom mange af os tidligere har haft stor sympati for Sandinismen og støttet det håb det har sået i Latinamerika. Eller snarere – netop af samme grund.

OM ENHEDSLISTEN

Hvem er "enøjet"?

Finn Sørensen,
Amager Vest

Johan Keller mener, jeg har et "enøjet" syn på vores parlamentariske muligheder (RG maj/18). Min pointe var og er, at ultimative krav og mistillidsvotum skal kunne begrundes i en konkret analyse af styrkeforholdene i og uden for folketinget. Hvis det er enøjet, så er HB-vedtagelsen, som vi arbejder efter, også enøjet. Vi skal jo kunne skaffe den fornødne opbakning blandt arbejdervælgerne til den slags vidtgående parlamentariske skridt, så det fører til en styrkelse af arbejderklassen, og ikke det modsatte. Det handler ikke så meget om, hvad målinger viser om vælgernes holdninger til enkelt-sager, men om der er en synlig, organiseret modstand at bygge på, og som kan bære os igennem et folketingsvalg, vi selv har udløst. Vi skal også kunne forklare arbejdervælgerne fornuften i at forhindre socialdemokraterne i at danne regering, selvom vi ikke har noget alternativ. Mildt sagt en

svær øvelse! Vi skal selvfølgelig ikke "sidde bomstille" i folketinget. Vi skal aktivt bidrage til organiseret modstand imod den førte politik, ikke mindst i fagbevægelsen, og følge det op med parlamentariske initiativer, som vi for eksempel gjorde i forbindelse med OK18. Men disse nødvendige mellemregninger springer Johan over. Han har allerede konkluderet, at der skal stilles betingelser og væltes regering. Eller hvad mener han egentlig? "Vores betingelser skal måske ikke formuleres alt for ultimativt", skriver han. Altså! Enten melder vi ultimativt ud, eller også er vore krav til forhandling. Det sidste er som regel klogt, spørg LA om det. Vi skal afholde os fra hypotetisk snak om ultimative krav og røde linjer, gå til valg for at skaffe maksimal opbakning til vores egen politik, og bruge langt flere ressourcer på at opnå indflydelse i de folkelige bevægelser, med særlig vægt på fagbevægelsen. Det er nu engang her vi skal hente styrken til at udfordre en regering.

Tanker om årsmødet

Lise Bastrup,
Randers

I Enhedslisten er der foregået en masse godt politisk arbejde ude lokalt. Der har været stor aktivitet omkring kommunevalget. Deltagelse i miljøbevægelser. Aktivister i SUF. Organisering af arbejdet mod de mange sociale nedskæringer som i Randers mod Nedskæringer, Jobcentrets ofre, Folkebevægelsen for social Retfærdighed. Mange har arbejdet i deres faglige organisationer og ikke mindst været med til at styrke solidariteten og aktiviteten omkring OK18.

Vi har været et sprudlende parti, der har været med til at mobilisere langt uden for den snævre partikreds i respekt for at demokrati starter nedefra.

Men jeg synes IKKE det var et godt årsmøde. For mig var det som kom jeg til et helt andet slags parti.

På netavisen ALTINGET skriver de: "Normaliseringen fortsætter"

Normalisering er nok: - at partiet styres fra toppen og ned, - at få god presseomtale er vigtigere end medlemsdemokrati - at års-

mødet er sat til at bekræfte topens udspil uden medlems indflydelse. For det er vel det, der er normaliteten i andre partier.

Der er flere grunde til, at jeg synes at dette årsmøde er nedslående - 2 vigtige er:

1. "100 dage med Enhedslisten" udsendt 1½ døgn før mødet. Selvom det er et såkaldt debatoplæg, opfattes det klart som et politisk udspil fra Enhedslistens årsmøde til pressen. Måske er der mange gode forslag, men jeg føler, det bliver trukket ned over hovedet på mig. Det er jo en konkret handleplan, hvad nu hvis det efter min opfattelse er i modstrid med principprogrammet? Det er jo alt for sent at få rettet i det, endsize lavet hovedlinjen om. Jeg føler mig udmanøvreret.

2. Jeg ser forkastelsen af SUFs udtalelse og vedtagelsen af HBs udtalelse, der giver de fastansatte styrelsen over ungdomskonferencer, som et udtryk for, at man ønsker kontrol (igen oppefra og ned) med den uregerlige ungdom. Men vil samtidig sige - at heldigvis er de unge ikke sådan at kontrollere. SUFs tale var noget af det mest opløftende på hele mødet.

Hvad er egentlig vores udlændingepolitik?

Niels Graverholt,
Aarhus

Under Folketingets afslutningsdebat spurgte Kristian Thulesen Dahl Pernille:

Kan man forestille sig den situation, at Enhedslisten ikke får nogen lempelser igennem på ud-

lændingeområdet og alligevel støtter en regering.

Det gav hun et vævende svar på, og mit spørgsmål er: Hvad var der i vejen for, at Pernille svarede et røgende NEJ?

bevægelsen. Det er nu engang her vi skal hente styrken til at udfordre en regering.

Enhedslisten er et storbyparti

Anders K. Brandt,
Sønderborg

Flertallet af afd. er under 75 medl. og dækker den største del af landet.

Et folketingsmandat er 15-20.000 stemmer. Et mandat kan afgøre hvilken regering, der skal styre landet. At flytte stemmer svarende til et halvt mandat eller færre (5-10.000) kan afgøre valget. Er vi klar? Nej, for vores organisering af arbejdet i partiet passer ikke til denne opgave.

Det blev et afgørende øjeblik i Enhedslistens historie, da hovedbestyrelsen blev valgt i år. Her blev det støbt i beton at Enhedslisten er et storbyparti. Kun 2 HB-medlemmer er valgt fra de små afdelinger uden for de store byer.

Vi er det 4. største parti, og vi skal dermed være alle steder i landet, og skal finde 50-100 stemmer pr afdeling. Vi kan hente disse stemmer i de afdelinger med færre end 75 medlemmer, - hvis arbejdet organiseres bedre og i dette eksempel til valgkamp. Med valget af autonome afdelinger,

har vi valgt en organisering hvor 25-75 medlemmer skal løse de samme opgaver, som afdelinger med op til flere tusinde. Vi mangler mere helhedstænkning og fælles ansvar for, at der er resultater i alle områder af landet. Vi mangler solidaritet med de små afd. Vi mangler et fælles ansvar.

I en valgkamp skal hjemmesiden virke optimal, også Facebook og andre sociale medier. Der skal være styr på pengekassen, og materialerne skal være bestilt rettidigt. Plan for uddelinger og lokale overskrifter i medierne skal udtænkes. Mange opgaver skal fortsætte: Baggrundsgruppen for byrådsvalgte, lokal politikudvikling osv. Andre foreninger/organisationer eks. DGI gør det anderledes.

Vi har rundt i landet politisk indhold og resultater, der kan hente 100 stemmer/afd. Men det bliver ikke båret frem fordi eks. hjemmesidestrukturen er organiseret, som den er.

Med to HB-medlemmer til at tage denne opgave op, så bliver det svært. Det samme gælder på regionalt niveau.

Afrika-tema uden politik

Margit Kjeldgaard,
Helsingør

Maj-nummeret af Rød-grøn brugte 10 sider på Afrika. Hvorfor? Det lignede undervisning, som uvægerligt rammer ved siden af, når medlemmernes vidensniveau er så forskelligt. Vi medlemmer har derimod et fælles ønske om at ændre denne verden, og redaktionen kunne have præsenteret Enhedslistens vedtagelser om handel, ulandsbistand og udvikling. Man kunne også have refereret debat mellem medlemmer, som er uenige om mål og midler, eller givet bud på hvad vi kan gøre sammen eller hver for sig, hvis vi ønsker at reducere sult, fattigdom, udbygning og miljøproblemer.

Temaet indeholdt tværtimod den sædvanlige kritik af ulandsbistanden. I stedet for at foreslå al-

ternativer, skar Enhedslisten simpelthen en mia. kr. i ulandsbistanden under finanslovsforhandlingerne med den "røde regering". Den var svær at sluge i nov. 2014 og også nu, hvor det gentages: Nedskæringerne forklares med at det var erhvervsstøtte til danske virksomheder. Men nogle nedskæringer ramte Den Østafrikanske Union, som mistede 400 mio. kr. årligt. Har Enhedslistens forhandlere tænkt - Union, det minder om EU, det kan vi ikke støtte? Det er trist, for de østafrikanske lande kæmper mod stærke imperialistiske kræfter. De arbejder på at afskaffe tolden og udbygge infrastrukturen mellem deres lande, så de kan gøre sig mindre afhængige af handlen bl.a. med de gamle kolonimagter. Senest har de fem Østafrikanske lande besluttet at afvise det brugte tøj fra

Medlemstal

Enhedslisten havde den 14. juni
9.100 medlemmer.

Europa og USA ved at lægge importtold på, så de kan genopbygge deres egen tekstilindustri. USA reagerede ved at true med at lægge told på varer fra Østafrika, hvorefter Kenya opgav at følge de andre fire lande i Unionen.

Afrika-temaet kunne passende have omtalt dele af Enhedslistens

produktionspolitiske program, som bl.a. foreslår asymmetriske handelsregler, for at udviklingslande kan beskytte deres ressourcer og erhverv; altså hverken frihandel eller protektionisme.

International solidaritet er mere end tilfældige indsamlinger på årsmøderne.

ANDET

Danmarks Logistik Selskab

Tage Vestergaard,
Vordingborg

De liberale regeringer sulter, skærer og privatiserer i organisationen af de ydelser, som den folkelige klasse i Danmark stiller store forventninger til. Det private erhvervsliv kan og vil ikke yde tilstrækkeligt, fordi det ikke er tilstrækkeligt profitabelt. Det gælder statsbanerne, posten og IT.

I fortsættelse af den markering af offentlige værdier, der skete omkring OK-18, vil jeg foreslå, at Enhedslisten går in spidsen for oprettelse af Danmarks Logistik Selskab.

I stedet for privatiseringer skal togdriften samles, og der skal ydes noget ekstraordinært for at få den ajourført teknisk. Det være må helt slut med motorveje, og er der brug for flere transportforbindelser mellem nogle byer, skal der bygges nye jernbaner. Letbaner mellem byerne må også kunne anvendes til varetransport, så vi kan få de ødelæggende lastvogntog væk.

Posten skal gøres til noget, man kan regne med fra dag til dag, så de helt nødvendige brevvekslin-

ger, der trods de elektroniske veje stadig skal finde sted, kan få et løft. Og den skal have en særlig avisafdeling. Det kan ikke være meningen, at man som jeg i det lille Danmark bor i et distrikt, hvor man ikke kan holde et dagblad på grund af for ringe distribution. Postafdelingen kan så passende genoptage de nu lukrative pakkeforsendelser, i hvert fald inden for et minimum hvad angår størrelsen (f.eks. 30x30x30 cm og 5 kg, hvoraf mindst to af dimensionerne skal overholdes). Det kan være med til at skabe økonomisk dækning for dette nye offentlige selskab.

IT-afdelingen skal kunne etablere ordentlig elektronisk dækning, hvor private ikke vil påtage sig det, og enhver person i landet skal kunne hente regulær it-support i selskabet. Det kan heller ikke være meningen, at jeg skulle bruge måneder på at få Apple til at genetablere en iPhones funktioner.

DLS skal have en stærk ledelse. Lad bare generaldirektøren vende tilbage, men vedkommende skal sammen med ministeren for området kunne kaldes i samråd i Folketinget.

cialminister, i øvrigt verdens første kvindelige minister: Alexandra Kolontaj, men hun blev ivrigt støttet af Lenin og det bolsjevikiske parti.

Desværre fik flere af lovene kun kort levetid, da Stalin kom til magten.

Kvinder blev givet lige rettigheder med mændene.

Børn født uden for ægteskabet fik samme rettigheder som børn født i ægteskabet.

Der blev givet lettere adgang til skilsmisse. (Ophævet 1936)

Abort blev tilladt. (Ophævet maj 1936)

Prostitution blev ikke straffet, men mænd kunne straffes for at benytte sig af den.

Homoseksualitet blev tilladt i 1922. (Ophævet 1934. Stalin: Homoseksualitet er en sygelig tilstand.)

Kolontaj skrev i sine erindringer:

"Når man tænker tilbage på arbejderregeringens første måneder, der var så rige på skønne illusioner, planer, glødende initiativer til at gøre livet bedre, at indrette verden på en ny måde, måneder fulde af revolutionens sande romantik, så ville man virkelig allerhelst skrive om alt muligt andet end sig selv."

Jeg synes, der ligger en inspiration for nutidens politik i de initiativer, som sovjetregeringen dengang tog.

Smadremanden

Bent Jørgensen,
Vordingborg

Ole Winther, chef i Slots- og Kulturstyrelsen, vakte ifølge forsiden af Politiken d. 29 maj opsigt på de svenske museers nyligt afholdte årsmøde, da han erklærede, at mindst 15 millioner museumsgenstande på de danske museer skulle destrueres, så man fra over 20 millioner genstande kom ned på 6-7 millioner genstande. Og destrueres menes bogstaveligt, for som formanden for de danske konservatorer, Camilla Jul Bastholm, bl.a. udtaler: "Når ting bliver kasseret, bliver de knust og brændt og forsvinder for altid".

Denne "smadre-politik" skyldes efter sigende også et hensyn til de folk der gennem tiderne har afleveret ting til museerne, ofte generationers arv, folk som man åbentbart ikke kan byde, at tingene i

stedet blev givet til velgørende fonde og dermed solgt og ikke mindst, bevaret! Dette burde være et politisk krav, for hvorfor giverne skulle foretrække at de ting de har skænket, i stedet bliver smadret, skyldes der en forklaring på.

Nu er det desværre ikke en ny praksis i museumsverdenen at destruere tingene, viser flere eksempler. Ifølge en kandidatstipendiat ved Københavns Universitet der skrev speciale om emnet i 2017, så destruerede de danske museer alene i 2015, 9000 genstande, hovedsagelig fra Nyere Tid, Bondestand.

Nu er det jo ikke kun ting der destrueres, men også befolkningens tillid og respekt for museumsverdenen, noget som kan vise sig lige så ødelæggende, når det gælder folks vilje til at samarbejde med og aflevere ting til museerne.

En progressiv sovjetregering

Eigil Nielsen,
Halsnæs

Der er allerede skrevet en del om oktoberrevolutionen, og der er gået en del tid siden. Der er dog et emne, som nok stadig forlanger opmærksomhed, og som jeg først

ret sent er blevet opmærksom på. Det drejer sig om en progressiv holdning til kvinder og homoseksuelle, altså emner, som vi også beskæftiger os med i dag.

En drivende kraft var nok sovjetregeringens folkekommissær for sociale anliggender, dvs. so-

Vil du arbejde med internationale projekter i Enhedslisten?

Enhedslisten er engageret i to samarbejdsprojekter i Palæstina og Colombia. Disse projekter kan altid bruge frivillige. Så hvis du drømmer om at involvere dig politisk med verden – enten i et af de eksisterende projekter eller et andet, du har i tankerne – så skriv til mads.h@enhedslisten.dk. Læs mere på dipd.dk.

Enhedslisten søger praktikant til organisationsteamet

Drømmer du om en praktikplads med mulighed for at prøve dine teorier af i praksis? Brænder du for organisering og politik? Er du kreativ, og synes du, at digital kommunikation er spændende? Så er du måske den helt rigtige praktikant til organisationsteamet.

Se de fulde opslag på org.enhedslisten.dk/job. Mere info: skriv til didde.j@enhedslisten.dk eller ring på 22 10 94 24.

Sommeruniversitet i Østrig

11.-15. juli. Wien

En gang om året organiserer European Left og det europæiske tænketanksnetværk transform!europe et sommeruniversitet, der samler unge aktivister og medlemmer af europæiske venstrepartier og sociale bevægelser for at diskutere dagens politiske og sociale spørgsmål i plenum, på seminarer, i workshops mv. Sommeruniversitetet organiseres i år på lokalt plan af KPÖ – det østrigske KP – samt andre på den østrigske venstrefløj. Det er krisen og konflikterne i Europa og globalt samt situationen for den europæiske venstrefløj, der er hovedfokus i år. Info om tilmelding, priser og andet kan findes på www.european-left.org eller hos Inger V. Johansen, EuropaPolitisk Udvalg/EPUE: inger.v.johansen@macinfo.dk.

Enhedslistens sommerlejr

21.-28. juli. Borremose Erhvervsefterskole, Vesthimmerland

Igen i år afholdes Enhedslistens traditionsrige sommerlejr for unge og gamle. I år handler sommerlejren om kultur. Læs meget mere på sommerlejr.nu.

Etablerende møde i Enhedslistens nye sprog- og kommunikationsudvalg

2. september kl. 11-16.30. Studiestræde 24, 1. sal, København

Mødet vil komme omkring:

- Oplæg og debat om sprogbrug, metaforer og framing ved Pelle Dragsted.
- Baggrunden for etableringen af sprog- og kommunikationsudvalget, som oplæg til debat om udvalgets arbejdsform og aktiviteter.
- Beslutning om udvalgets arbejdsform og videre aktiviteter.
- Valg af koordinationsgruppe og kontaktperson.

Af hensyn til indkøb af frokost vil vi gerne have din tilmelding senest 25. august til sku@enhedslisten.dk. Se mere på sku.enhedslisten.dk.

Sommerfestival: Familielejr ved havet

6.-9. august. Havnø

Tag med til socialistisk børnevenlig sommerferiehygge ved havet ikke langt fra Sjællands Odde. Vi skal blandt andet tale om EU-valgkamp, 100 dages-plan og klimapolitik. Og så vil der selvfølgelig være et børneprogram spækket med sjove oplevelser for både små og store!

Programmet kommer senere, men skynd dig at tilmelde dig og din familie til årets hyggeligste sommerfestival allerede nu. Læs meget mere på org.enhedslisten.dk/kursus.

Offentligt møde: Enhedslistens første 100 dage – med flertal i Folketinget

30. august kl. 19.30-22. Literaturhaus, salen, Møllegaade 7, København

Arrangør: Enhedslistens Nørrebro-afdelinger og Transform! Danmark – Selskab til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie (SFAH) og Solidaritet vil være til stede med en bogbod.

Pernille Skipper, Enhedslistens politiske ordfører; Nørrebros folketingskandidat: Præsentation af Enhedslistens 100-dages-plan og bagtanker

Søren Kolstrup, arbejderpolitikhistoriker: Hvad siger historien?

Barselsvikar i organisationsteamet på landskontoret

Landskontoret søger en vikar til organisationsteamet fra september til januar. Hold øje med org.enhedslisten.dk/job.

Solidaritet med kurdernes kamp

Det kurdiske spørgsmål er stadig helt afgørende for udviklingen i Tyrkiet, Syrien, Iran ... ja, for udviklingen i hele Mellemøsten. Derfor er det en vigtig opgave for Enhedslisten, at vise aktiv solidaritet med de venstreorienterede og progressive kurdiske kræfter.

I efteråret 2018 holder Enhedslistens Kurdistan-solidaritetsgruppe møder for alle medlemmer mandag den 3. september, tirsdag den 9. oktober, onsdag den 14. november og mandag den 10. december. Alle møderne foregår på Enhedslistens landskontor i København og starter kl. 19.

Yderligere oplysninger og tilmelding til gruppens nyhedsmail sker ved henvendelse til soren.sondergaard@ft.dk

INDSAMLING

BIDRAG TIL ET FAGFORENINGSHUS TIL VORES KAMMERATER I COLOMBIA

I marts sendte Enhedslisten valgobservatører til parlamentsvalget i Colombia. Her bad fagforeningen FENSUAGRO om hjælp til at købe et fagforeningshus i byen Popayán i delstaten Cauca. Du kan hjælpe vores colombianske kammerater ved at give et bidrag.

Morten Riis, Enhedslisten Bornholm

En af de vigtigste kampe, FENSUAGRO kæmper, er imod regeringen og de multinationale selskaber, der ønsker at få småbønderne væk fra jorden. De multinationale selskaber ønsker at etablere sig med minedrift, skovhugst og industrielt dyrket landbrug, der ødelægger lokal-samfundene og skader miljøet. Småbønderne arbejder derimod for kollektivt ejerskab til jorden og en bæredygtig udnyttelse af den.

Det er vigtigt, at de fagligt aktive og deres mange medaktivister fra andre sociale bevægelser kan få et aktivisthus til at holde møder i, til at koordinere demonstrationer og strejker i og til at overnatte i, når aktivister fra landet skal til fagforeningsaktiviteter og politiske møder i byen.

Solidaritet virker

Cauca er en region, der i høj grad er plaget af Colombias over 50 år lange væbnede konflikt. 2017 satte en kedelig rekord i antallet af mord på fagforeningsfolk, sociale ledere og menneskerettighedsforkæmpere; godt 200 sociale ledere blevet slået ihjel siden starten af 2017. De fagligt aktive mærker alt for lidt til, at der

skulle være fred og demokrati på vej, selvom fredsftalen blev underskrevet i 2016 og landets borgerlige præsident, Juan Manuel Santos, har fået Nobels fredspris.

Indsamlingen er aftalt med Hubert Ballesteros, der er næstformand for FENSUAGRO og hovedbestyrelsesmedlem i Colombias LO. Hubert, der er fantastisk glad for vores opbakning, var indtil for nyligt en af Colombias mere end 4.000 politiske fanger. Han har siddet i fængsel, fordi han var aktiv i en stor bondestrejke for fem år siden, men han er nu på fri fod igen. Der var stor international opmærksomhed om hans fængsling, bl.a. fra den britiske fagforeningskoalition, Justice for Colombia.

Solidaritet virker – så derfor: vær med til at hjælpe kammeraterne i Popayán, Cauca – så de kan få et sted at holde deres møder. Indsamlingen kan ske via Mobilepay til: 33402 eller konto: 8401 1563719.

NY I ENHEDSLISTEN

» Jeg er optaget af socialpsykiatrien, som er mit arbejdsfelt, og er generelt interesseret i kommunalpolitik. Jeg bruger min tid på mine unger og på hverdagsaktivisme. Bl.a. er jeg engageret min andelsboligforening, hvor jeg arbejder for fællesskaber. Jeg er også bestyrelsesmedlem i Socialistisk FolkeOplysningsForbund, hvor jeg hvert år er med til at lave en vidunderlig sommerhøjskole på Livø i Limfjorden. «

Trine Sandahl Als, 44 år, København

PurePrint® by KLS – Produceret 100 % bionedbrydeligt af KLS Grafisk Hus A/S

EU-artikler er støttet af Europa-Nævnet.